

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Юфыгъуищмэ атегушылагъэх

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъанрэ Урысые Федерацие псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэуныгъэмкIэ иминистрэу Татьяна Голиковамрэ Москва щызэдырлэгъэ зэлукIэгъум псауныгъэм икъэухъумэнкIэ республикэ системэм зэхьокIыныгъэу фашыщтхэм цытегушылагъэх. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу Натхъо Разыет а зэлукIэгъум хэлэжъагъэх.

джэщхэм, гупчэ район сымэ-джэщхэм гъэцэкIэжынхэр арашIылэщтх, оборудованиеу къызфагъэфедэрэм ипроцент 50-р зблэхъугъэн зэрэфаем епхыгъэу ящыкIэгъэ техникэр алэклагъэхашт, медикэ-экономикэ шэпхьакIэхэм атыхьаштх. Сомэ миллион 600-м ехъу республикэм илахъэу мы программэм хилъхьашт.

ЫпкIэ зыхэмылэ медицинэ Ипылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ къэралыгъо гарантиехэм япрограммэ мылкъу къыфэтIупшыгъэным, Адыгеим щыпсэххэрэм Iэзэгъу уцхэр нахьышIоу алэклэгъэхьэгъэным япхыгъэ Юфыгъоми мы зэлукIэгъум цытегушылагъэх.

Ящэнэрэ Юфыгъор зыфэгъэхьыгъагъэр республикэм щы-

Тиреспубликэ федеральнэ, регион социальнэ программэхэр зэригъэцэкIэрэм зэлукIэгъум цытегушылагъэх. Медицинэ учредениехэм ящыкIэгъэ техникэр алэклэгъэхьэгъэнымкIэ гухэлъэу шыIэхэм, ахэм яматериальнэ-техникэ лъапсэ изытет яхьылагъэу Тхьаклушынэ Аслъан къафилотагъ. Адыгеим и Президент зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, зэхьокIыныгъэ горэхэри, ау джыри зэшIомыхыгъэ Юфыгъохэри шыIэх.

ЗэлукIэгъум Юфыгъуищмэ

анаIэ ащытырагъэтыгъ. Апэрэ Юфыгъор илэситIу благъэхэм къакоцI республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ исистемэ охьтаклэм диштгъу гъэпсыгъэнымкIэ программэу къагъэхьазыргъэр ары зыфэгъэхьыгъагъэр. Мы программэм игъэцэкIэн пачэ сомэ миллиарди 4-рэ миллиони 100-рэ къыхагъэ-кIышт. Адыгеим имедицинэ учреждение пэпчэ ащ къыхырагъэуытэшт. Программэм къызэрэдильтэрэмкIэ, республикэ IээпIэ-профилактикэ сымэ-

псэххэрэм технологие пэрытхэр зыщагъэфедэрэ медицинэ Ипылэгъу зэрарагъэгъотыштыр ары. Мы аужырэ илэситIум ащ фэдэ Ипылэгъу Краснодар щарагъэгъотыштыгъ ыкIи ар Iэрыфэгъоу щытыгъ. Кардиохирургие Ипылэгъу псынклэ зэрарагъэгъотышт шIыкIэр къалэу Краснодар грудной хирургиемкIэ игупчэ игъусэу къызэдыхахыгъагъ. 2010-рэ ильэсым къэралыгъо заказхэр зэхьагъуцэхэ зэхъум, Адыгеим щыпсэххэрэм яIэзэнхэм пачэ квотэхэр къыдалытагъэхэпти, гу-лъынтфэ хирургиемкIэ Астраханскэ гупчэм ахэр клонхэ фаеу къаралауагъ. Адыгэ Республикэм и Президент зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, ащ фэдэ фэIо-фашIэхэр Краснодар край сымэджэщым ыпэкIэ зэрафигъэцэкIэщтыгъэу къагъэнэжмэ нахьышIу хъушт.

Тхьаклушынэ Аслъан къызэри-лауагъэмкIэ, медицинэ фэIо-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ыкIи Iэзэгъу уцхэр зэралэклагъэххэрэм яЮфыгъохэм ышъхьэкIэ ыналэ атырегъэты. Ипылэгъоу къыритырэмкIэ федеральнэ министрствэм зэрэфаразэр республикэм и Президент хигъэунэфыкIыгъ.

Джащ фэдэу зэлукIэгъум диспансеризацие изегъэушъом-бгъуныкIэ, донорствэм хэуныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ планэу шыIэхэм, сабийхэм якъэхъуныкIэ республикэм иЮфыгъэм язытет щатэгущылагъэх. Адыгеим псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ исистемэ джырэ уахътэм диштгъу зэрэгъэпсыгъэшт программэр къыхьашт ильэсым гъэтхэпэм и 26-м Москва щаухэсынэу зээгъыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

ХЪАЩЫР Аслъан: «Сэ сиеплъыкI»

2011-рэ ильэсым гъэтхэпэм Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэдзынхэу шыкIоштхэм ямэхьанэ къэзылэтырэр мы аужырэ илэситфым къыкIоцI республикэм иIэ-шъхьэтетхэм Юфэу ашлагъэм ащ щыпсэххэрэм уасэу фашIыгъэр къазэрашыльэгъотыштыр ары.

Ащ епхыгъэу хэгъэунэфыкIыгъэн фае Адыгеим и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан Кытэ ыкIор партиеу «Единая Россия» зыфилорэм ирегион къутамэ ипашэу зэрэщытым мы хэдзынхэм партием гъэхьагъэ ащишIынымкIэ ишIуагъэ къызэрэкIоштыр.

Ильэсэу блэкIыгъэхэм зэкIэми Юфышхо тшIагъэу, зы командэу тыщытыгъэу сэлъыгъ. ВПП-у «Единая Россия» зыфилорэм ипашэу Владимир Путиным и Общественнэ приемнэ Адыгэ Республикэм и Президентэу А.К. Тхьаклушынэм, федеральнэ депутатхэм, регион депутатхэм цыфхэр ренэу зэрэрагъэблагъэщтыгъэхэм ишIуагъэ къэкIуагъ Юфыгъоу шыIэхэр зэрагъэшIэнхэмкIэ ыкIи ахэм язэшIохыкIэ амалхэр къагъотынхэмкIэ.

А пстэум лъапсэу яIэр республикэм иIэшъхьэтетхэм цIыфхэм апашъхьэ пшъэдэкIыж ин зэрэщакъырэр къызэрагурылорэр ыкIи мэхьанэшхо зилэ Юфыгъохэм язэшIохынкIэ къекIурэ амалхэр къызэрагъотыштыр ары.

Юфыгъоу шыIэхэр зыфэдэхэр пшIэн закIор арымырэу, теубытагъэ къызы-хэбгъэфэн зэрэфаемкIэ республикэм ипашэу щысэ къытетгъэлэгъу. Адыгеим хэуныгъэ, гъэхьагъэ ышIынымкIэ ары лъапсэу щытыр.

Шыпкъэ, джыри бэ тшIэн фаеу тапэ илыр, зэхьокIыныгъэшIухэр лыгъэкIотэгъэнхэм пачэ республикэм исхэу партиеу «Единая Россия» зыфилорэм исатырхэм ахэтхэм акIуачIэ здырахьылэн фае. ХэдзакIохэм къадырамыгъаштгъу ар зэшIохыгъэ хъуштэп.

Ахэм къызэрэддырагъаштэрэм тикомандэ пшъэдэкIыжъэу ыхьырэм къыхегъахь. Ар тэ къыдгурэIо ыкIи макъэ пэпчэ, хэдзакIо пэпчэ мэхьанэ етэгъы. ЫкIи ар къэдгъэшъыпкъэжыным пачэ зэкIэми тызэгъусэу тфэлъэкIыштыр тшIэшт.

Приемнэхэм яЮфшIэн рагъэжъагъ

Урысые Федерацие и Президентэу Дмитрий Медведевым иприемнэхэу УФ-м иадминистративнэ гупчэхэм къащызэлаухыгъэхэм яЮфшIэн тыгъуасэ рагъэжъагъ. Мы мафэм приемнэхэм апэрэу цыфхэр къаколлагъэх, ахэр зыгъэгумэкIырэ Юфыгъохэм специалистхэр ахэлъагъэх.

НэмыкI шIолъырхэм афэдэу Адыгэ Республикэми къэралыгъом ипашэ иприемнэ иЮфшIэн мы мафэм щыригъэжъагъ.

АР-м и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, УФ-м и Президент иунашъокIэ Урысые икъэралыгъо хэбзэ ыкIи чIыпIэ зыгъэлорышIэжынын органхэм упчIэ зилэ цыфхэм зафагъэзэнымкIэ яфитыныгъэхэр гъэцэкIэгъэнхэм пачэ лъэгэпIищ къызэлъызыубытыр системэр агъэпсыгъ. Апэрэм — къалэу Москва, ятIонэрэм — федеральнэ

шIолъырхэм, ящэнэрэм — субъектхэм яадминистративнэ гупчэхэм Юф ашашIэшт. ГумэкIыгъо зилэ цыфхэм нахьыбэу яЮфыгъохэр зэхьыгъэнхэм мыщ фэдэ екло-лакIэр фэлорышIэнэу ары республикэм ипашэу къызэригъэнэфагъэр.

— Адыгеим щыдгъэпсыгъэ приемнэм пшъэрылгъэу ыпашъхьэ итхэр зэшIохыгъэ хъунхэм, цыфхэм ягумэкIыгъохэр зэхьыгъэнхэм, ахэм Ипылэгъу афэхьыгъэным тыналэ тедгъэтышт. — АщкIэ пшъэдэкIыж зыхьырэ федеральнэ инспектор шъхьалэу

АР-м шыIэ Лылуужу Адамэ кадрэхэм, зэхэщэн, нэмыкI лъэныкъохэмкIи тишIуагъэ едгъэкIышт. ТиIоф дэгъоу тэгъэцэкIэмэ къэзыгъэлэгъоштыр цыф къызэрыкIохэр зыгъэгумэкIырэ Юфыгъохэр зэрэзэшIотхыхэрэр, тиIофшIэн зэрэзэхатщэрэр ары. Ахэр къызэрэтшыгугъыхэрэр къэдгъэшъыпкъэжыным амалэу тиIэр зэкIэ етхьылэшт, — къылуагъ Тхьаклушынэ Аслъан.

Приемнэхэм яЮфшIэн зырагъэжъагъэм епхыгъэу УФ-м и Президент зехищэгъэ пресс-конференцие анахьэу ыналэ зытыридзэгъэ лъэныкъохэм Лылуужу Адам къащыуцугъ. Цыфхэр зыгъэгумэкIырэ упчIэхэм игъом ахэлпэгъэнхэр ыкIи зэшIохыгъэнхэр, ахэм ягукъаохэр хэбзэ органхэм, пшъэдэкIыж зыхьыхэрэм зэкIэми зэхашIыкIыныр пшъэрылгъэ шъхьалэу апашъхьэ зэритыр къэралыгъом ипашэу къылуагъ.

(ИкIгъух я 2-рэ н. ит).

Тхьаклушынэ Аслъан Урысые Академием ичлен-корреспондентэу хадзыгъ

«СиЮфшIагъэкIэ а осэшхом пшъэрылгъэ къысфэшIы Урысыем иэкономикэ ыкIи исоциальнэ шыIакIэ цыхьэшIэгъу лъапсэу фэхъун фэе джырэ гъэсэнныгъэм иЮфыгъохэм тапэкIи нахь куоу Юф адэсшIэнэу. Академиер гупшысаклэхэм язэгъэуIупIэу ренэу щытыгъ, ащ инаучнэ гъэхьагъэхэр инновационнэ технологиехэм япхыгъэ шъыпкъэу щытых ыкIи хэгъэгум игъэсэнныгъэ хэуныгъэу ышIыштым ифэмэ-бжымэ атырехъ», — щыхигъэунэфыкIыгъ АР-м и Президент и Правительствэу телеграммэу гъэсэнныгъэмкIэ Урысые Академием и Президентэу Николай Никандровым ыцIэкIэ ыгъэхьыгъэм.

Джырэ научнэ методикэхэу Академием иЮфышIэхэм къыхахыхэрэр гъэфедэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм тапэкIи ипшъэрылгъэ зэригъэцэкIэщтым теубытэгъэ ин зэрэфыриIэр Тхьаклушынэ Аслъан къыхигъэщыгъ.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

Приемнэхэм ялофшлэн рагъэжъагъ

(ИкIуэх).

УФ-м и Президент унашъоу кьафшлэгъэм диштэу, республикэм щыпсэурэ нэбгыри 4-у кьэралыгъом ипащэ лъэлукIэ зыфэзыгъэзагъэхэм ягумэкIыгъо-хэм тыгъуасэ специалистхэр ахэ-плъагъэх. Цыфхэм ялофыгъохэр псынклIу зэхэфыгъэнхэм пае-гъэцкIэкIо хэбзэ ыкIи чыплIэ зы-

гъэlorышлэгъын органхэм япа-щэхэм пшъэрылт гъэнэфагъэхэр афашыгъэх.

ШъуналI тешъудз: УФ-м и Президент иприемнэу АР-м щы-зэхашагъэм бэрэскъэжъе къэс, сыхъатыр 10.00-м къыщегъэжъа-гъэу сыхъатыр 18.00-м нэс Iоф ышлIшт.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Урысые Федерацием связымкIэ ыкIи зэлыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ иунашъу

ИпIэIэсэныгъэ ин зэрахэлъым ыкIи ильэсыбэ хъугъэу гуетыны-гъэ фыряIу Iоф зэралIэрэм афшI унашъо сэшIы:

Урысые Федерацием связымкIэ ыкIи зэлыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Щытхъу тхылъ афэгъэшъошэгъэнэу:

— Хъурмэ Хъусен Хъаджмосэ ыкIом — кьэралыгъо уч-реждениеу республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредактор шъхъалI игуадзэ — пшъэдэкIыжъ зыхъыр секретарым,

— ТхъаркIохъо Сафьет Нэшъэрдinэ ыпхъум — кьэралы-гъо учреждениеу республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» зэдз-кIынымкIэ иотдел иредактор,

— КъыкI Аслъан Хъазртал ыкIом — муниципальнэ об-разованиеу «Шъэуджэн районым» игъэзетэу «Зарям» иредактор шъхъалI.

МинистрIу И. О. ЩЕГОЛЕВ
кI. Москва,
Iоныгъом и 1, 2010-рә ильәс
N 141-П

Ефэндхэр кьалэм ицIыф гъэшIуагъэх

Адыгэ кьалэ цIыклоп, нэбгы-рэ мин 15 фэдиз щэпсэу. Ащ хъяри, гушIуагъуи кьыдэхъу-хъэрр макIап. Ахэм язэгъэфэн, язехъан фэгъэзагъэхэр гъэнэфа-гъэх, ящытхъоу аlorэри макIап, бгъэхэлъхъэ лъапIэхэри бэшIа-гъэу кьаратыгъэх. Ар дэгъу, кьа-лэжъыгъ, яфэшъуаш.

Ау хъярым фэдэу кьинри, нэшхъэигъори, хъадэгъэ зе-хъанри щыIэныгъэм щышхы. Ахэм хэти ащиухъан ыльэкIы-штэп. Унагъом кьин кьыфы-кьокIым ар зэзыгъэфэрэ, хъа-дэм ифIо-фашIэхэр зыгъэцэ-кIэрэ, цыф зэхэхъэшхохэр зе-зыщэрэ тиефэндхэм ашыщ го-рэм ищытхъу хабзэм ыIуагъэу, хагъэунэфыкIыгъэу кьыхэкIы-гъэп. Ау ыгъэпыиштыгъэх, ахэм ябэныштыгъ, дащхэти агъэкIо-дыштыгъэх.

Джы дунаир зэблэхъугъэ хъу-гъэ. Сыд фэдэрэ дини шъхъа-фитэу блэжъын уфит. Быслъы-мэн динри гуфит-шъхъафитэу

кьоджэдэсхэм алэжъы, мэщыт-хэри чылагъохэм адэтых, ефэнд-хэми яфэшъошэ уасэ афашIы. Ахэм ащышхэм автомобиль псынклIэхэр зэрэфашъыгъэри бэмэ нэрылэгъу афэхъугъ. Ау джырэ нэсыкIэ «Кьалэм е рай-оным ицIыф гъэшIуагъ» зыфи-lorэ щытхъуцIэр ефэндым фа-усыгъэу зэхэтхыгъэп. Апэу ар зышашагъэр Адыгэ кьал ары. Зыгу кьэкIыгъэр ащ имэрэу Хъатэгъу Налбый.

БэмышIэу Адыгэ кьалэ ыныбжэ ильэс 41-рэ зэрэхъугъэр хагъэунэфыкIыгъ. Ащ ехъулIу Адыгэ кьалэ иефэндхэу Нап-цIэкIо Ибрахымэ, ДжармэкIо Аскэр, Къэдэ Хъызыр, кьалэм хэхъэрэ кьутырэу Псэкъупсэ иефэндэу Мамый Долэтбый «Адыгэ кьалэ ицIыф гъэшIуагъ» зыфиlorэ щытхъуцIэр афау-сыгъ ыкIи ар кьэзыушыхъаты-рэ тхылъхэр афэгъушIохэзэ мэф-экIышхом щаратыжъыгъэх.

НЭХЭЕ Рэмзэан.

ПшъэдэкIыжъыр агъэлъэшыгъ

Федеральнэ законэу «Ад-министративнэ правзукъоны-гъэхэм я Кодекс зэхьокIыны-гъэхэр фэшIыгъэнхэр» зыфи-lorэм 2010-рә ильэсым шы-шъхъэлум и 6-м кьыщегъэ-жъагъэу кIуачIэ иIэ хъугъэ. За-коныр зыукъуагъэхэм адми-нистративнэ пшъэдэкIыжъэу ахъырэр нахъ гъэлъэшыгъэнэу ащ кьыделъыгъэ ыкIи удэгъуи-щэу зэтеуыгъ.

Iоныгъом и 23-м кьыще-гъэжъагъэу щынэгъончъэным итехническэ регламент димы-штэрэ автомобилхэм акIэрыс водителхэу зиапч пленкэ шIу-цIэ тегъэпкIагъэхэм тазырэу атыралъхъаштыр сомэ 500-у агъэнэфагъ, ыпэкIэ ар сомэ 100 хъуштыгъ.

Шәклогум и 11-м кьыще-гъэжъагъэу и 30-м нэс профи-лактическэ Iофтхъабзэу «То-нировка» зыфиlorэр Адыгэ Республикэм щырекIокIы. Мы мафэхэм гъогу-патруль кьулы-кьум иротэу N 1-м икьулыкъу-шIэхэм автомобиль транспор-тэу зиапч пленкэIэ гъэпкIагъэ-хэр гъэлъэшыгъэ шIыкIэм те-тэу ауплэкIуштых, админист-ративнэ Кодексым кьыдилъы-тэрэ шапхъэхэр зымыгъэцкIэрэ водителхэр кьыхагъэщыштых, ахэр агъэпшынэщыштых.

ПАТИКЪО Ичрам.
Милицием иподполковник.

ТафэгъушIо!

Гъобэкъуае щыщ зэ-шъхъэгъусэхэу Iашъынэ Ас-лъанрэ МэлIичэтрэ щыIэ-ныгъэ гъогу дахэ кьакIугъ. Бэрэчэтэу сабылхэр зэда-пIугъэх, лэжъагъэх, зэдэ-псэугъэх.

Псауныгъэ дахэ яIэу, яль-фыгъэхэм адатхъэхэу, яны-сэхэм агъэрагъэхэу, япхъо-рэлъф-кьорэлъфхэм агъэ-лъапIэхэу Аслъан ильэс 70-рә МэлIичэт — 60 мы мафэхэм зэрэхъухэрэмкIэ тафэгъушIо!

Хъярыр кьабэкIэу, цыф-хэм алъытэхэу ильэс пчъа-гъэ зэдагъэшIэнэу тафэ-лIаIо!

Ягупсэхэр,
янысэхэр,
япхъорэлъф-
кьорэлъфхэр.

Патриотическэ пIуныгъэмрэ ныбжыкIэхэмрэ

Лыхъужъыр егъашIи кьытхэтышт

НыбжыкIэхэр шIэжъ яIэу пIугъэнхэм фэгъэхыгъэ пчыхъэзэхыхъэхэр, спорт зэнэкъокъухэр хы ШIуцIэ Iушъом щыпсэурэ тилъэп-кьэгъумэ я Адыгэ Хасэрэ ПсышIопэ районым иад-министрации ныбжыкIэ IофхэмкIэ иотделрэ зэ-гъусэхэу зэхашэх.

Советскэ Союзым и Лы-хъужъэу Ацумыжъ Айдэмыр кьызышыхъугъэ кьуаджэу ШэхэкIэй Краснодар крайм дзюдомкIэ изIлухыгъэ зэнэ-кьокъухэр апэрэу щыкIуа-гъэх. Адлер, Анапэ, Шъачэ, нэмыкI кьалэмэ яспортсмен-хэр чылэм шызэлукIагъэх. Адыгэ Республикэм и Джэджэ район кьыкIыгъэ бэнакIохэри зэнэкъокъум хэлэжъагъэх.

Ацумыжъ Айсэ зэхыхъэм кьызырэщыIуагъэу, Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Ацу-мыжъ Айдэмыр кьытхэмы-тыжъми, ныбжыкIэмэ щысэ афэхъу. Хэгъэгу зэошхом ыпэ-кIэ кIэлэгъаджэу ар щытыгъ. Гум рыхъырэ сэнэхъатыр Мыекъуапэ щызэригъэгъо-тыгъагъ. Лыхъужъэу фэхыгъэ дзэкIолIыр тчыгъушпэрэп, ащ фэгъэхыгъэ кьэбархэр еджапIэхэм кьашаIуатэх.

ДзюдомкIэ зэнэкъокъухэм 1992 — 1994-рә ильэсхэм кьэхъугъэхэр ахэлэжъагъэх. Яонтэгъугъэ елытыгъэу апэ-рэ чIыпIэхэр кьыдахыгъэх Васильков Руслъан, кIг 50, Адлер щыщ, Денис Ждано-вым, кIг 55-рә, ПсышIуап, Тхъагушъэ Бирамэ, кIг 66-рә, Дэгъэмыс, Арман Галстян, кIг 81-рә, Адыгэ Республи-кэр, Шъхъэлэхъо Рустамэ, кIг 81-м кьехъу, ТIуапсэ.

1995 — 1997-рә ильэсхэм кьэхъугъэ кIалэхэри дзюдом-кIэ зэнэкъокъугъэх. Хагъэунэ-фыкIырэ чIыпIэхэр кьыдзы-хыгъэмэ шIухъафтынхэр афа-шыгъэх.

Зэнэкъокъумэ ясудья шъхъа-Iэу Хъатх Бислъан зэрилъы-тэрэмкIэ, Ацумыжъ Айдэмыр кьызышыхъугъэ кьуаджэм спортсменхэр зэрэщызIукаIа-гъэхэм мэхъэнэ ин иI. Лы-хъужъым ыцIэ дахэкIэ ра-Iуагъ, ныбжыкIэхэр тарихъ хъугъэ-шIагъэмэ игъэкIоты-гъэу ащагъэгъозагъэх.

НЫБЭ Андзор.

ТиIофшIэгъухэм тафэгъушIо!

ИльэсипшI пчъагъэм хъалэлэу лъэпкъым фэлэжъагъэхэу, зыкIуачIи, зиакъыли «Адыгэ макъэм» непи езытыхэрэ тиIоф-шIэгъухэу Хъурмэ Хъусенэрэ ТхъаркIохъо Сафьетрэ яIофшIа-кIэ кьэралыгъом уасэ кьыфишIыгъ. Урысые Федерацием свя-зымкIэ ыкIи зэлыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ ищытхъу тхылъхэр тиIофшIэгъухэм бэмышIэу кьаратыгъэх.

А тын лъапIэхэмкIэ тигуапэу ахэм тафэгъушIо, псауныгъэ яIэу джыри ильэсыбэрэ кьыддэлэжъэнхэу тафэлъаIо.

МашIор агъэкIосагъ

Мы блэкIыгъэ мафэхэм Адыгэ Республикэм ыкIи Краснодар кра-им ячIыпIэхэм Iугъом зэлышIта-гъэхэу, водителхэр зэрыкIорэ гъо-гур амылэгъоу кьин хэтэгъэх, цыфхэри, кьэхъугъэр амышIэу, чIыопсым изыгъет ыгъэгумэкIыгъэх.

КьызэрэчIэкIыгъэмкIэ, Апше-

ронскэ районым имэзэхэм чIыпIэ-чIыпIэу кьашыкIэнагъэу сты-штыгъэх, а лъэныкъом кьыкIырэ Iугъор ары цыфхэр зыгъэгумэ-кIыштыгъэхэр. Джы МЧС-м Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэlorышIапIэ икьулыкъу ыкIуачIэкIэ машIохэр агъэкIосагъэх.

Кьольхьэ тын-Иыхыныр

Нахь нэфагъэ хэлъыным пылъых

Аужырэ лъэхъаным бэрэ игугъу тэшъы кьольхьэ тын-Иыхыным пэуцужьыгъэн зэрэфаем. Ащ лъапсэу илэр цыф кьы-зэрыклоу кьэралыгъом исхэм ятхъаусы-хэ имызакъоу, мылъкушо зезыгъэкӀон амал зилэхэм «кьалуитэу» зэрэхъугъэр, чыплэ пстэуми а «узым» защиушъом-бгъугъэу зэрэщытыр ары. Кьэралыгъом ипаци джары ащ бэнэныгъэ ешыллэгъэн фаеу пшъэрыл кьызыкӀыгъэуцугъэр. Сьд фэдэрэ лъэхъани кьольхьэ тын-Иыхыныр щылагъэу ыкӀи щылэштэу аломи, джы тлэгъурэм, зэхэтхырэм фэдэу ащ гъу-ни, нэзи имылэжъэу, цыфыгъэри ащигъэ-гъупшэжъэу кьыхэкӀыгъэпын фае.

Мы бэнэныгъэу Урысые Федерацием и Президент кӀэщакӀо зыфэхъугъэм шлуа-гъэ кьыхъынымкӀэ мэхъанэшхо зилэхэм ащыщ кьэралыгъо гражданскэ ІэнатӀэ зылыгъ цыфхэм япшъэрылхэр зэрагъэ-цакӀэхэрэм, гъэцӀкӀэкӀо хабзэр зэрэпсаоу а Іофым кьызэрэкӀуалӀэрэм.

Кьольхьэ тын-Иыхыным ебэныгъэным епхыгъэ Іофтхъабзэу республикэм щы-зэрахъэхэрэм зэрахэлажъэхэрэр кьед-гъэлотагъ Адыгэ Республикэм ІофшӀэ-нымкӀэ ыкӀи социальнэ хэхъоныгъэмкӀэ иминистрэу Наталья Широковам.

— *Узипэщэ министр-ствэм коррупцием чыплэ щыримылэным пае сьда шьушӀэрэр, сьдэуцтэу ащ шьупэуцужьыра?*

— Адыгэ Республикэм ІофшӀэнымкӀэ ыкӀи социальнэ хэхъоныгъэмкӀэ и Министер-ствэ ренэу ыналэ тырегъэты кьольхьэ тын-Иыхыным еп-хыгъэ профилактикэ ІофшӀэныр ифэшъуашӀэм тетэу зэшӀохы-гъэным. АщкӀэ тарэгъуазэ Адыгэ Республикэм кьольхьэ тын-Иыхыным щыпэуцужьы-гъэнымкӀэ Планэу Президен-тым иунашъокӀэ аштагъэмрэ тэ тиминистерствэ ащ епхыгъэу зэхигъэуцогъэ Планымрэ. Тэ ти План кьыщыдэлъытагъ профи-лактикэ мэхъанэ зилэ Іофтхъэбзэ 14, ахэр зэкӀэ ипӀальэм ехъулӀэу тэгъэцакӀэх, Іофэу тшӀагъэмкӀэ отчетхэр мыхэмкӀэ тызы-уплъэкӀунэу щыт ведомствэхэм афэтэгъэхъыжъых.

— *Зигугъу тшӀырэ лъэ-ныкъом епхыгъэу сьд фэдэ Іофтхъабзэха зешъухъэхэ-рэр?*

— Тиминистерствы, кьытэп-хыгъэ учреждениехэу кьэра-лыгъом шапхъэу щыгъэуцу-гъэхэм атетэу фӀо-фэшӀэ зэ-фэшъхъафхэр цыфхэм афэ-зыгъэцакӀэхэрэми ІофшӀэныр нахьышӀоу ащызэхэщэгъэным, цыфхэмкӀэ нахь шлуагъэ кьы-хъэу типшъэрылхэр дгъэ-цӀкӀэнхэм иамалхэм ренэу та-дэлажъэ. Анахь мэхъанэ зэтты-

рэр тиІофшӀэн нахь нэфагъэ хэлъыныр, нахь шъхъэихыгъэу ар щытыныр, цыфхэм цыхъэ кьытфашӀэу тылэжъэныр ары. Ащ пае 2009-рэ илээсым кьы-щегъэжъагъэу кьэралыгъо фӀо-фашӀэхэм ыкӀи тэ тип-шъэрылхэр шъхъаӀэхэм ягъэ-цӀкӀэн епхыгъэу администра-тивнэ регламент 38-рэ тштагъэ.

Джащ фэдэу, цыфхэм соци-альнэ фӀо-фэшӀэ зэфэшъхъаф-хэр зэрафэгъэцӀкӀэгъэн фаем ишӀэпхъэ (стандарт) шъхъэи 5 тиминистерствэкӀэ тыухъыгъэ. Ахэм ащыщ кьэралыгъо фӀо-фашӀэхэр цыфхэм шӀэпхъэ-шӀухэм атетэу ягъэгъотыгъэн-хэмкӀэ Стандартыр. Ар штэ-гъэным, ащ рыгъозэгъэным лъапсэу илэр кьэралыгъо фӀо-фашӀэхэм ыкӀи кьэралыгъом тэ пшъэрылхэр кьытфашӀыгъэ Іофхэм япхыгъэу цыф кьы-зэрыклохэр ыкӀи юридическэ лицэхэр таджъ, тэ кьытэпхыгъэ чыплэ органхэм ыкӀи учреж-дениехэм кьызыкӀохэкӀэ, Іоф зэрадэтшӀэн фаем ишапхъэу ар хъун фаешъ ары.

Мыхэм ямызакъоу, тимини-стерствэ епхыгъэ учреждение 26-мэ пшъэрылхэр афэтшӀыгъ кьэралыгъо фӀо-фэшӀэ зэ-фэшъхъафхэм язэшӀохын. А учреждениехэм яІофшӀэн цыфхэм нахь шлуагъэ кьафи-хыным изы лъэбэкъушӀоу ар щыт.

— *Мы лъэхъаным мэхъа-нэшхо раты кьольхьэ тын-Иыхыным епхыгъэ профилак-тикэ ІофшӀэным. Ащ фэ-гъэхъыгъэу шьуиминистер-*

ствэкӀэ сьд шьушӀэрэр?

— Министерствэм ыштэрэ норматив правовой актхэм кьольхьэ тын-Иыхын нэшанэхэр ахэлъ-ахэмылгыр, ащ фэдэ зекӀуакӀэм уфашӀэн альэкӀышт-амылъэкӀыштыр кьыхэгъэ-щыгъэным пае ренэу ахэр ана-лиз ашӀых. Ащ фэдэ кьыха-гъэщыгъэ хъумэ, джыри а акт-хэм кӀуачӀэ ялэ мыхъузэ, ахэр дэтэгъэзыжъых, Іоф адэтэшӀэ-жъы.

Министерствэм ыгъэцӀкӀэн фэе кьэралыгъо фӀо-фашӀэхэм яреестрэ зэхэгъэуцогъэным тыдэлажъэ.

Мыхэм анэмыкӀэу, зэнэ-къокъу шӀыкӀэм тетэу тэгъэ-хъазыры кьэралыгъо граждан-скэ ІэнатӀэ зезыхъан зыльэкӀы-штхэм ярезерв икьыхэхын.

Законодательствэм кьызэрэ-дилъыгъэу, тиминистерствэ шы-лажъэхэрэм игъом кваты фэдэу кьаӀэкӀахъэрэм, мылъкоу ялэ, мылъкум епхыгъэу пшъэры-лъэу зыфашӀыжъыхэрэм яхьы-лӀэгъэ кьэбархэр (декларацие-хэр).

Министерствэм иунашъокӀэ ухэсыгъэу щыӀ кьэралыгъо гражданскэ ІэнатӀэ зезыхъэрэ цыфым кьольхьэ тын-Иыхы-ным фэгъэхъыгъэ хэбзэуко-ныгъэ ышӀыным тыригъэнэ-цыхъанэу зэрэфежъагъэм фэ-гъэхъыгъэ кьэбарыр зэрыт тхылгыр зэралӀэлажъэхэрэ ШӀыкӀэр. Ау кьыхэзгъэщы сшӀоигъу ащ фэдэ кьэбар кьызэрэтлгымылэсыгъэр.

Джащ фэдэу, кьэралыгъо гражданскэ ІэнатӀэм Іут цы-

фыр зэрыгъозэн фэе шапхъэхэм ар адештэмэ е адемыштэмэ гъэунэфыгъэныр зипшъэрылхэр Комиссие тиминистерствэ иунашъокӀэ дгъэнэфагъэ, ащ Іоф зеришӀэшт шӀыкӀэри тыу-хэсыгъэ. Ау тикъулыкъушӀэхэм ащыщ ІэнатӀэу ылыгъым ди-мыштэрэ, кьэралыгъо граждан-скэ ІэнатӀэм Іут цыфыр зы-ушъхъаӀурэ зекӀуакӀэ зэри-хъагъэу кьэбар кьызэрэтлгы-мылэсыгъэм кьыхэкӀэу, икӀыгъэ 2009-рэ илээсми, мы тызыхэт илээсми а Комиссием зэхэ-сыгъо илагъэп.

— *Республикэм иобщес-твенность сьд фэдэ зепхы-ныгъа дышъуилӀэр?*

— Адыгэ Республикэм ІофшӀэнымкӀэ ыкӀи социальнэ хэхъоныгъэмкӀэ и Министер-ствэ сайт иӀ. Ащ ренэу кьехъэ министерствэм иІофшӀэн фэ-гъэхъыгъэ кьэбархэр, норма-тивнэ правовой актэу тшта-гъэхэр, нэмыкӀ материалхэри. Ахэм ямызакъоу, нормативнэ правовой актхэм, администра-тивнэ регламентхэм япроектхэр а сайтым итэгъахъэх, ащ ишлуагъэкӀэ ахэм яэкспертизэ нахь цыфыбэ кьыхэгъэлэ-жъэгъэн амал щылэ мэхъу. КьэбарыкӀэхэр зэрыт нӀкӀуб-гъор, «Стоп, коррупция!» зыцӀэ нӀкӀубгъоу ащ илэр ренэу тэгъэкӀэжъых, цыфхэр зы-гъэгумӀкӀырэ упчӀэхэм яджэ-уапхэр зэрагъотӀэхэ альэкӀышт нӀкӀубгъоу «Обратная связь» зыфилорэри а сайтым ит.

Республикэм и СМИ-хэм ренэу кьарэхъэ министерствэм, ащ епхыгъэ учреждениехэм яІофшӀэн фэгъэхъыгъэ матери-алхэр, правовой актхэр, уна-шъоу тштэхэрэр зэкӀэ.

Цыфхэр бэу зыхэдгъэлэ-жъэхэрэ мӀфӀкӀхэр, Іофтхъэбзэ зэфэшъхъафхэр ренэу зэхэтэ-цӀх. Ахэм ащыщых унагъом и Дунэ мафэ (жъоныгъуакӀэм и 15-р), кӀэлэцӀыкӀухэр кьэухъу-мэгъэнхэм и Дунэ мафэ (мэ-кьуогъум и 1-р), социальнэ ІофышӀэм и Мафэ (мэкьуо-гъум и 8-р), унагъом иджэ-ныкӀо машӀо иреспубликэ Мафэ (Іоныгъом иятӀонэрэ тхъа-умафэ), зыныбжъ хӀкӀотагъэм и Дунэ мафэ (чъэпыогъум и 1-р), ным и Мафэ (шӀэкӀогъум иаужырэ тхъаумафэ), сӀкьатхэм я Дунэ мафэ (тыгъэгъазэм и 3-р).

Мы Іофтхъабзэхэм ямы-

закъоу, республикэм щыпсэурэ пӀпчъ зыгъэгумӀкӀырэ Іофы-гъомкӀэ министрэми, ащ игуа-дзэхэми, специалистхэми за-фигъэзэн ыльэкӀышт, тэ тимини-стерствэ ар зэшӀуихын ыльэкӀынуу, кьытфэгъэзэгъэ Іофхэм япхыгъэу щытмэ.

Цыфхэр социальнэу кьэ-ухъумэгъэнхэмкӀэ кьулыкъум ыгъэцӀкӀэн, зэшӀуихын фэе Іофыгъохэм альэныкъокӀэ зэ-горэм ифитыныгъэхэр укьуа-гъэхэ хъумэ, Адыгэ Республи-кэм ІофшӀэнымкӀэ ыкӀи соци-альнэ хэхъоныгъэмкӀэ и Мини-стерствэ зыкьыфагъэзэн альэ-кӀышт ежъхэмкӀэ нахь Іэ-рыфэгъу уахътэм е телефонэу 52-25-16-мкӀэ кьытеохэми хьушт.

— *Регионхэм МФЦ-хэр ащызэхэщэгъэнхэм мы лъэ-хъаным мэхъанэшхо раты. А Гупчэр кьольхьэ тын-И-ыхыным ебэныгъыгъэнымкӀэ амалышӀоу щыт. Ащ фэ-гъэхъыгъэу сьд кьӀлон плъэ-кӀыштыр?*

— Кьэралыгъо ыкӀи муни-ципальнэ фӀо-фашӀэхэр афэ-гъэцӀкӀэгъэнхэм фытегъэпсы-хъэгъэ Гупчэ Мыекъуапэ кьы-щызӀуахынэу щыт тыгъэгъэзэ мазэм. Мыщ фэдэ «многофун-кциональнэ» гупчэхэм язэхэщӀэн епхыгъэ Шапхъэхэм кьызэрэ-далыгъэу, МФЦ-р кьэлэ гупчэм итын фае цыфхэр ащ кье-кӀолӀэнхэмкӀэ Іэрыфэгъоу. «Зы шъхъаныгъупчъ» зыфалорэ шӀыкӀэм тетэу Іоф ашӀэшт ащ кьыщызӀуахыгъэ шъхъаны-гъупчъэ 12-мэ. НэмыкӀэу кьӀлон хъумэ, цыфым кьу-лыкъу зэфэшъхъафхэр кьы-мыкӀухъэхэу, кьэралыгъо фӀо-фашӀэу ащ ищыкӀагъэр зэкӀэ мы гупчэм щыфагъэцӀкӀэшт. Гупчэм фӀо-фэшӀэ 70-рэ цыфхэм шафагъэцӀкӀэнэу щыт, зы мафэм нӀбгырэ 200 мыщ иІофшӀэхэм аштэн альэкӀышт.

Кьыхэгъэщыгъэн фае соци-альнэ ахъщэ ІэпыӀэгъу цыфым кьыратыным ифитыныгъэ зериӀэр кьыушыхъатыным пае ищыкӀэгъэ документхэр кьы-угъоинхэм уахъти, кӀуачӀи мымакӀэу зэрэтыригъэкӀуа-дэрэр. А ІофшӀэныр мы гупчэр ары джы зыгъэцӀкӀэштыр. Ар кьольхьэ тын-Иыхыным ебэ-ныгъэным изы амалышӀоу щыт.

— *Тхъауегъэпсэу, Ната-лья Сергеевна, гуцыӀэгъу укьызэрэтфэхъугъэмкӀэ.*

ЖАКӀЭМЫКӀО Аминт.

Дэн-бзэныр цегъэшлэрэ сэнэхъат

Ащ фэдэ коллектив зэгуры-
ложэ шлагъом илофшлэ пэрыт-
хэм ащыщ нелэ нэлуасэ шбуз-
фэтшымы тшоигъор. Ар Пэ-
нэжыкыуае анахь лы губ-
зыгъу, шлэж дэгъу зилэу дэ-
сыгъэ Пэнэшью Хьарунэ (щы-
лэжэп, идунай ыхъожыгъэш
Алахьым джэнэтыр кырет)
ыпхъоу, джы Цыкълумэ янысэу
Тэмар ары.

Тэмарэ 1950-рэ ильэсым
ишэклогъу мазэ и 24-м кызы-
рыхъухъагъэр, зыщапугъэр
адыгагъэр, ащ ишэн-хэбзэ
зэхэтыклэхэр зыщагъэллэ-
щтыгъэ унагу. Кызырэтло-
гъаху, ятэу Хьаруни янэу Хьа-
лимэти (ари, ышыпхъоу Рахь-
мэти Джэджэхаблэклэ тип-
хъугъэх, шлулэгъоу кытфы-
рлэгъэр гьунэнчъагъ) цыфы-
шлугъэх. Джары ялыфгыгъэху
Тэмари, Кыдырхъани, Юсыфи,
Юныси адыгагъэр ягунэсэу,
лофшлэныр шлу алэгъоу, лэдэ
дахэ ахэлэу зыгъэхъуэгъэр,
щылэныгъэм игбогу шлагъуи
зыкырыкхлэхэр.

Пэнэшью Тэмарэ гурыт
еджаплэр 1967-рэ ильэсым
кыухыгъ. А лэжъаным есгъэ-
джагъэху Лыхъурэе Хьаныи,
Хьабэху Гошмафи, Лыхъурэе
Люби щыгъупшэхэрэп, афэра-
зэу ягугъу кыешыжы. Зыде-
джагъэху Хьаджэбыекхъэху
Арамбий, Азмэти, Кушъу
Вячеслави, Гьонэжыкыо Бай-
зэти, нэужым ипшыкыо хъу-
жыгъэ Цыкълу Мурати лэнэтлэ
дэгъухэр ялэху зэрэлажэхэрэм
игуапэу ягугъу кыешы.

Гурыт еджаплэр кызеухым
бзылфгыгъэр дэн-бзэн сэнэ-
хъатыр ылэ кыыргъэхъанэу
Мыекыуапэ дэт училищым
члэхъ. Мэзэ зыгъушэ нахь ше-
мыджэгъу инасып кыкыкы,
якбоджэ клалэу Цыкълу Кимэ
дэкло. Еджэныр дэгъоу кы-
зиухклэ, «Я 3-рэ класс зилэ мо-
торист-дакълу» зыфилорэ сэнэ-
хъатыр кызырэфэгъэшшоа-
гъэр кызыушыкхъатыр тхы-
лър ылыгъу 1968-рэ ильэсым
чылэм кыегъэзжы.

Ащ лыпытэуи цыфхэм
яфэло-фашлэхэр зыщагъэцклэрэ

**Теуцожь районимклэ Пэнэжыкыуае дэт ООО-у «Ра-
дуга» зыфилоу Лыхъурэе Ритэ зипащэм илофшлэхэм
пшэрылэ шхьалэу зыфалэгъужырэр кыуаджэ-
хэм, кыутыркхэм кыарыкыху кыафаклохэрэм яфэло-
фашлэхэр афагъэцклэныр ары. Мыщ дэлэ цехэу
хэтым щылэжэрэ бзылфгыгъэхэр, цокъашлэу,
жэклэупсэу, сурэттехэу лф щызышлэхэрэп цыфхэм
нэгушлоу апэгъокыкы, зыгъэгумэкыкыхэрэп зэрагъашлэ,
игъом афагъэцклэ, кыафэразэху гьогум тырагъэ-
хъажыкы.**

Унэу Пэнэжыкыуае дэтыгъу,
джы ООО-у «Радуга» хъужы-
гъэм лфшлэныр щырегъажэ.
Ащ итхьамэтагъэр Хьакъуй
Щухъаиб ары. Бзылфгыгъэ
ныбжыкыкэм дэн-бзэным ишлэф-
хэр ылэ кыыргъэхъанымклэ
ылэклэ кыыганэщтыгъэп, лфш-
лэным дэшхъахыщтыгъэп, а
лэжъаным опытышхо зилэгъэ
дэкло нахыжху, ежэ Тэма-
рэ зэрапхыгъэгъэ Лэпшлэрышэ
Асыетрэ Тыгъужэ Асыетрэ
акырэпллы, яупчыжыкы, кы-
ралорэр егъэцклэ, лфшлэ пэ-
рытхэм ясатыр хэуцоным пае
фэлэкыштыр ешлэ.

Игугъэ-гухэлъышлэхури
кыдэхъух, тлэкълу-тлэкълуэ
Цыкълу Тэмарэ зипшэрылэхэр
аных дэгъоу зыгъэцклэхэрэм
ахалыгъу, ищытху, идахэ алоу,
шлухъафтынхэри кыфагъэ-
шъуашэху аублэ. Нэужым
Цыкълу Тэмарэ илэшлагъэхэм
якыгъэлэгъонхэр мызэу-
мытлоу Мыекыуапэ щызха-
щэх, ахэм комисиим хэтхэм
осэшхо кыафашы ыкли «апэрэ
класс зилэ моторист-дакълу»
зыфилорэ цлэр кыфагъэшъуа-
шэ. Джы нелэ ильэс 43-рэ
хъугъу дэн-бзэным ищылэны-
гъи, иамали, ишлэныгъи, ыгуи,
ыпси фэзыгъэлорышлэгъэ,
цыфхэр дахэу фэпэгъэнхэм,
ахэм кыякълушэ щыгъынхэр
афэдыгъэнхэм хьалэлэу фэлэ-
жыгъэ Цыкълу Тэмарэ анахь
опытышхо зилэ дэкло лэпэлэ-
сэхэм ахалыгъу, еупчыжыкы,
щысэ афэху, кьоджэдэххэри
фэразэх.

— Кьоджэдэххэм кыта-
хыллэу, кызклэлэлэху афэ-
тымыгъэцклэрэ щылэп, — ело
Цыкълу Тэмарэ. — Сыд фэдэ

щыгъын фаехэми афэтэдэ.
Бзылфгыгъэхэми, хьулфгыгъэ-
хэми клэкозэпылэхэр, пальтэу-
хэр, джанэхэр, нэмыклэу зыфа-
лохэрэр афэтэдэх. Зыми, сыд
фэдэ лфклэ, «тфэшлыштэп»
етлорэп, тэгъэразэх. Щыгъы-
ныклэхэр зэрафэтшылэхэрэм
имызакыоу сыд фэдэ гъэцэ-
клэжыныклэ кытэоллагъэхэми
дгъэрэзэнху тыпылэ. лфшлэн
тимылэу кыхэкырэп. Райо-
ным ис цыфхэр лэлу зэфэшъ-
хъафхэр ялэху кытфэкълэ.
Джэджэхаблэ, Аскъэлайи,
Къунчыкыохаблэ, Гьобэ-
кыуайи, Нэчэрэзыйи, Очэпшыйи,
Шевченкэми, Городскоими
кыарэкыкы. Тэри дэгъоу тапэ-
гъокышх, тэгъэразэхэшэ, ежэ-
хэр нахыбэрэ кытэуалэх.
Адыгэкъали кытфэкыкыху
кыхэкы.

— План горэхэр шъуилэхэ?
Ахэр шьогъэцклэхэ? Лэжъап-
клар сыд фэдиза? — теупчы
Тэмарэ.

— Сэ сшъхэклэ сомэ мин
зыбгъушшым ехурэ лфшлэн-
хэр мазэм кыкълуцл сэгъэцклэ.
Лэжъапклар сомэ мини 8-м нэ-
сы. Тиколлектив дэгъу, тызэ-
гурэлэ, тызэдэлужыкы, тызэде-
лэжыкы. Тиунагъо тыфэлажэ-
рэм фэдэу лф зэдэтэшлэ. Ти-
пашэу Лыхъурэе Ритэ фэдэ
адыгэ бзылфгыгъэ кыгъо-
тыгъуай. Цыфышлэ, адыгэгъэ
дахэ хэлэ, шхьэкълэфэныгъэр
кыбэкы.

— Уилофшлэгъухэр? Ахэм
ягугъу кытфэшлыба? — те-
упчы аш.

— Ахэм ящытху кысфэ-
ухынэп, — Тэмарэ джэуап кы-
тетыжы. — Сэ пенсиим сы-
клогъах, ау лф сэшлэ. Кызы-

рэслюагъу, зы унагъом тыфэ-
дэш, зысымылэгъухэклэ са-
фэзэщы. Сэщ фэдэху дэн-бзэ-
ным фэгъэзагъэх Хьут Розэ,
Гьонэжыкыо Нэфсэт, Хьут
Тэмарэ. Ахэри опытышхо зилэ
даклох, ильэс 30 фэдизрэ шлу
алэгъурэ сэнэхъатым лф
рашлагъ, хъупхъэх, чаных.

Тилофшлэ кычлахъэхэрэр
апэрэу зыкълэхэрэр, гушылэгъу
зыфэхъухэрэр, зыгъэгумэкы-
хэрэр зэралорэр, зыдэклоштхэр
язылорэр, ахэм нэгушлоу апэ-
гъокыкы (арэуштэу зэрэщы-
тым тэри тышыгъуаз. — Н.Р.)
тикладовщикэу Пэнэшью Са-
фьет ары. Ильэс 43-рэ хъугъу
мыщ щэлажэшэ, ищытху
фэшъаф цыф зэхихыгъэп.
Лэдэ дахэ хэлэ. Джащ фэдэ ти-
бухгалтерэу Нэныжэ Музияти.
Тицокъашлэу лэшынэ Шума-
фи гуфбэныгъэ хэлэу ылэ
кысымылон слээкыштытэп.
«Дышэр ылэ кыпэзы» зыфа-
лорэм фэдэ. Тиколлектив ищыт-
ху языгъалохэрэм ари ащыщ.

Ильэс 43-клэ узэклэлэбжыкы-
мэ Тэмарэ зы щылэныгъэ гьо-
гу зыдытэхэгъэ Цыкълу Кими
игугъу кыэтшы. Ари елэ-
кыфэ хьалэлэу хабзэм фэлэжы-
гъэхэм ащыщ. Гурыт еджаплэр
кызеухым, дзэм кыулыкър
щыхыгъ. Ащ кызыекыжыкы
Армавир дэт техникумр кыу-
хыгъ. Ильэс 16 Пэнэжыкыо
ДРСУ-м лф щылагъ. Нэужым
Пэнэжыкыо совхозым ыгъэ-
зжы, пенсиим оклофэ водите-
лэу лф ышлагъ. Тылэ зыщлэ,
зыфагъазэрэр ыгъэцклэгъ,
ищытху аригъэлагъ.

Кимэрэ Тэмарэрэ унэгъо
дахэ зэдапугъ. Якълэ нахы-
жэу Эдуард Адыгэ клэлэ-

егъэджэ институтыр кыухыгъ.
Джыдэдэм Хьабэху Аскэр
зипэшэ «Дортранссервисым»
мастерэу лут. Унагъо ышлагъ.
Ишхьэгъусэу Эльмирэ (Хьот-
мэ япху) район симэджэщым
иэкономист шхьалэ. Ныбжы-
кылтумэ лфгыгыщ зэдапугъ,
япшашгъу Азидэ гурыт еджа-
плэр дышгъэ медальклэ мыгъэ
кыухыгъ, Краснодар дэт ака-
демием юристэу щеджэ.
Яклэлэу Джамболэт я 8-рэ клас-
сым ис, Саидэ цыкълур апэрэ
классым щеджэ.

Унагъом кынагъэу янэ-ятэ-
хэм алэхэхэср Адам ары.
Ащи кышагъ. Ишхьэгъусэу
Светэ Хьуадэмэ япху, Крас-
нодар дэт СМУ-2-м ибухгал-
тер шхьалэ. Ежэ Адами инсти-
тутыр кыухыгъэу гьогушлэ-
мастерэу лф ешлэ. Яшъау
Аскэр зы ильэс ыныбжэ.

Нелэ зигугъу кыэтшырэ
Цыкълу Тэмарэ илофшлэгъухэм
ифэшшошэ уасэ кыфахыгъ.
Ащ «лофшлэным иветеран»
зыфилорэ цлэ лэаплэр, «Комму-
нистическэ лфшлэклэ иудар-
ник» зыфилорэ бгъэхалхэр
кыратыгъэх. Щытху тхылэу
кыфагъэшшоагъэри маклэп.
Тызыхэт мазэм и 24-м Тэма-
рэ июбилей, кызыхъугъэ ма-
фэр хигъэунэфыкыштытэ. Ащ
фэшл бзылфгыгъэ хъупхъэм
тыфэлалэу псауныгъэ пытэ
илэнэу, шлоу щылэр кыдэху-
нэу, иунагъо, ыкыош-лахыкхэм
адатхъу, ялыфгыгъэхэм янасып
ылэгъоу щылэнэу, бэгъашлэ
хъунэу.

НЭХЭЕ Рэмзан.

Сурэтым итыр: **Пэнэжы-
кыо дэлэ цехым илофы-
шлэу Цыкълу Тэмар.**

МВД-м кыеты

Зыныбжэ хэклотагъэхэр ахъунклагъэх

**Адыгэ Республикэм хэгъэу клотл лфхэмклэ и Ми-
нистерствэ кызырритыркыкы, шэклогум и 8-м кы-
щегъэжыгъэу и 13-м нэс республикэм бзэджэшлэгъи
174-рэ цызэрахагъ. Ахэр укыгъэ лфэу 1, хъунклэ
бзэджэшлагъэу 3, бзылфгыгъэм ебэныгъэху 2,
гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлэгъэ 16, нэмыкыхэри.**

Мы уахътэм кыкълуцл Ады-
геим игъогухэм хъугъэ-шлэгъи
6 кыатехъухъагъу гьогу-пат-
рул кыулыкыуыгъэунэфыгъ.
Ахэм нэбгыри 4 ахэклодагъ,
нэбгыри 3-мэ шьобжхэр ате-
щагъэх хъугъэ. Ешъуагъу ру-
лым клэрысху водител 84-рэ
кыабытыгъ.

Мы ильэсыр кызыхъагъэм
кыщегъэжыгъэу гъэпцлагъэ
зыхэлэ бзэджэшлэгъэ заулэ
Адыгеим шагъэунэфыгъ. Рес-
публикэм ипсэуплэ зэфэшъ-

хъафхэм арыс цыфхэм амы-
гъэунэфыгъэ бзэджашлэхэр те-
лефонклэ кыафитеохэти, яб-
лагъэхэр гьогум кыитехъухъэ-
гъэ аварием е криминальнэ
хъугъэ-шлагъэм ахэфагъэху
кыафалопыштыгъ. лфыр су-
дым нэмысыным пае ахъцэ
зэрищыклагъэр (ар сомэ мин
20-м кыщегъэжыгъэу сомэ
мин 200-м нэсыштыгъ) кы-
ралощтыгъ. Гъэпцлагъэ зыхэлэ
бзэджэшлагъэхэм япхыгъу уло-
ловнэ лф кызылэуахыгъагъ.

Милицием уплэкълунхэр ри-
гъэклокыкыхэ, бзэджэшлагъэр
зэзыхъагъэхэр кыалэу Новоси-
бирскэ шыщху агъэунэфыгъ.
Новосибирскэ хэкум и ГУВД
икъулыкыушлэхэмрэ тикъэра-
лыгъо ирегион зэфэшъафхэм
яправзухъумэкло органхэмрэ
(ахэм Адыгеири ахэт) зэпхы-
ныгъэ здырлэу зэрахъэгъэ
оперативнэ-лэыхъон лф-
тхъабзэхэм яшъуагъэклэ цыф-
хэм кыафитеохыгъэ бзэджа-
шлэмрэ ащ игъусагъэхэмрэ
агъэунэфынхэ алэкыгъ. Бзэ-
джэшлэ купыр зэхэзыщагъэр
Новосибирскэ шыщ клалэу
ильэс 28-рэ зыныбжыр ары.
Анахь гъэшлэгъоныр мы уахъ-
тэм ар хьапсым зэрэдэсыр ары.
Урысыем шыпсэурэ нэбгырэ
37-рэ мыхэм агъэделэн алэ-

кыгъ, цыфхэм члэнагъэу
ашыгъэр сомэ миллионым
кыеху. Новосибирскэ хэкум и
ГУВД шылэ Апшэрэ след-
ственнэ гъэлорышлэпэм уло-
ловнэ лфыр зэхефэ.

Шэклогум и 10-м Красно-
гвардейскэ районым гьогго-
гъуитло цыфхэр шахъун-
клагъэху милицием ыгъэунэ-
фыгъ. Мы мафэм район гупчэм
шыпсэурэ пенсионеркэу ильэс
80 зыныбжыкы ипчэ кытеу-
агъэх. Зыныбжэ хэклотэгъэ
бзылфгыгъэм ар кызылуе-
хым, анэгухэр ихъуагъэху бзэ-
джэшлэ нэбгыри 3 кыибэнагъ.
Клэрахъом фэдэ кыыгъомклэ
ныор агъэщынэзэ, ащ иунэ
илыгъэ сомэ мини 180-р, дол-
лар мини 5-р ыкли дышгъэм
хэшлыкыгъэ хьапшыпхэр ра-

хыкы, загъэбылтыжыкыгъ. Мы
мэфэ дэдэм кыуаджэу Адэмые
щыпсэурэ зышхьэгъусэ хэкло-
тагъэхэм яунэ бзэджашлэхэр
ихъагъэх (ахэми анэгухэр ихъо-
гъагъэх), нэужым ахэр эклэ-
цлэххэми, сомэ мин 99-рэ ашъуа-
штагъ.

Мы бзэджэшлэгъитлэм яп-
хыгъэу уголовнэ лфхэр кызылэуа-
хыгъэх, уплэкълунхэр маклох.

Бэмышлэу Мыекыопэ ОВД-м
икъулыкыушлэхэм зыныбжэ
имыкыугъэ клэлитлоу тикъэлэ
шхьалэ шыпсэухэрэр кыабы-
тыгъэх. Зэрагъэунэфыгъэмклэ,
автомобильхэм арыт автомаг-
нитолэхэр ахэм аратыгъукы-
штыгъэх. Ащ ехыллэгъэ лф-
ыр джыдэдэм правзухъумэкло
органхэм зэхафэ.

Депутат чан, лэжьэклё хьунхь

раммэхэмклё комитетым итхьамэ-тагь. Джы мы ятлонэрэ хэдыгьом агропромышленнэ комплексым, псэолъэшынэм, экологиём афэгъэзэгъэ комитетым итхьаматэу агъэнэфагь.

Жэнэлл Аслъан зипэщэ комитетым илофшлэнхэр план гъэнэфагьом тетэу зэхэщэ, ащ изэхэсыгъоохэм кьалэр нахь зэтэгъэпсыхьагъэ зэрэхьуштым, ащ шыпсэухэрэм ящылэклё-псэуклэ зыкызыригъыштым афэгъэхьыгъэ Иофыгъоохэм шатэгущылэх, унашгъоу ахэм ашаштагъэхэр

укызыклэупчлагъэм тэ тфишлагъэр бэ. Псэзуми ягугъу кьэшлыгуай. Пэнэжьыкыуае дэт сабий Иыгышлэу «Насыным» игъэцкелъжын хэлъжагъ, ащ ышгъэ зэблягъэхьушгъэхэр, кыклымшхьжынэу зышлыгъэхэр Жэнэлл Аслъан ипсэолъэшлэхэр ары. Теклоныгъэр кызыдагъэхэр ильэс 65-рэ зэрэхьушгъэм зыфэгъэхьазыры зэхьом заом шыфэхьыгъэхэм ясаутгъэтэу район гупчэм итыр дэгъоу, дахэу игъом языгъэгъэцкелъжыгъэр Жэнэлл Аслъан. Гъобэкъуае бэмышлэу кышчызэ-лутхыгъэ клэлэцлыкьу Иыгышлэу сабий 50 зышалагъыштыр зэтэ-зыгъэлсыхьагъэри Жэнэлл Аслъан. А клэлэцлыкьу Иыгышлэу икызылэхын ти Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан зыхэлэжым, ар зэрашлыгъэм лъэшэу осэшхо фишлыгъ. Арышгъ, тэ Жэнэлл Аслъан лъэшэу тыфэраз.

Джащ фэдэу тыдэ укыуагъэми, хэт удэгущылагъэми, Жэнэлл Аслъан дэгъу ехьуклэ игугъу кьашлэу зэхэпшыгътэп. Джары Адыгэ-гъэкъалэ шыпсэухэрэми лъыгъныгъэ зыкыфашлыгъэр, кьэлэ Советым инароднэ депутатэу ятлонэрэу зыкыхадзырэр. Апэрэм бюджетымклэ, хьакъулахьхэмклэ, социальнэ-экономикэ прог-

гъэцкелъжыгъэ зэрэхьуштым иамалхэри нэужым зэрэхьэх. Мы Иофшлэнхэр зеришгъуашэу зэшлохыгъэнхэмклэ ренэу илэпы-лэгъух опытышхо зилэх депутат-хэу Напцлэкъо Шумафэ, Мамый Игорь, нэмыклэхэри. Упчлэжьэгъу, Илэпылэгъу кызыфегъэхьуш кьэлэ администрациём иотделхэм япашхэу Галина Черниковари, Набэкъо Мурати, ахэм ялофшлэгъухэри.

Жэнэлл Аслъан гуклэгъушхо хэлъ. Кьалэм имэрэу Хьатэгъу Налбый кызырилуагъэу, ренэу зыпылтыр дахэ ылоныр, цыфхэм шлу афишлэныр ары. Ахэмклэ шысэу кьэпхынэу шылэри маклэп. Гъэрэкло апэрэ клэлэцлыкьу садикыр агъэцкелъжын фаеу зэхьом сомэ мин 50 аритыгъ. Ащ икълэжыгъоу стыгъагъэр ежэ зипэщэ предприятиём имылыгъуклэ аригъэгъэцкелъжыгъ. Мыгъэ депутат ахьшэу кырагыгъэр ятфэнэрэ клэлэцлыкьу Иыгышлэу нахь сабыибэ члафэу шыгъэным пэлуигъэхьагъ. Ащ ыпэрэ ильэхэм ежырыр депутатэу Валерий Костенкомрэ кьафатлушчыгъэ ахьшэр зыхагъахуи, урамэу Коммунистическэм тет унэу N 12-м ишагу асфалт дарагъэлъхьагъ.

Джащ фэдэу кьалэм иапэрэ

еджаплэ иволейбол командэу Уайкьокъо Хьызыр зитренерым ищылэгъэ шыгъынхэр (формэр), ятлонэрэ еджаплэу Цыкьлу Нурыет зипашэм зыфэныкьохэ техникескэ пкыгъоохэр афишгъыгъэх. Шумэн Аскэр зипэщэ Хьэлъэкъо еджаплэр кызыррашлыхьашт псэолъапхьэхэр кызыррашфын мылгъу ямылэу зы-зэхехым Илэпылэгъу афэхьушгъ.

Напцлэкъо Бадур зидиректор апэрэ еджаплэми, ЦДО «ЮТА» зыфилорэми, нэмыклэхэми япашхэр кызыщегуаллэхэрэми зыфалорэр афэгъэцкелэ. Кьалэм ипредприятиехэр, анахьэу псэулэ-коммунальнэ хьызмэ-тым пылгъэр, техникэ зэфэшхьафыбэу ежэ илэхэм ащышгорэм фаехэу кьэлэлухэрэм ареты, Иоф афьрегъашлэ. Заомрэ Иофшлэныр яветеранхэри, зигъот маклэхэри шыгъушхэрэп. Ильэс кьэс ахэм гъэзетхэр кьафитхыкыгъэнымклэ, нэмыклэ Илэпылэгъухэр афэгъэцкелъжынхэмклэ кьэлэ администрациём зехишэрэ Иофхьэбзэшлэхэм зэрилъэклэу ахэлэжэ.

Ихэдзаклохэм лъэлоу кьыфашлыгъэхэри шыгъушхэрэп. Ахэри игъорыгъоу егъэцкелэх. Мы лъэхьаным зыпылтыр урамэу Горькэм ыцлэклэ шытым тесхэр кызыклэлъэлугъэхэр зэшлохыгъэныр ары. Ар лъэшэу кызышхьыклэ ошхьыпсыр унагъоохэм аклэмыуцоу, ащ чыплэ тэрэз фэшлыгъэныр ары.

Джащ фэдэу депутат чан, лэжьэклё хьалэл, гуклэгъушхо хэлъ Адыгэ-гъэкъалэ шыпсэурэ, ООО-у «Югстроймонтажстрой-им» ипашэу Жэнэлл Аслъан.

НЭХЭЕ Рэмзан.

Ллэшлэгъу чыжьэхэм кьащегъэжыгъэу адыгэ бзыльфыгъэм ищытхьу мыклосэн жьуагъоу лъэпкым шхьащытыгъ: ащ инамыс, лъэпкым ишэн-зэхэтыклэ хабзэхэу ыгъэцкелъштыгъэхэр тарихьым хэпхынхэ умылэжыгъэу пытэу хэуцауагъэх.

Ары, блэжыгъэр тибзыльфыгъэхэмклэ дахэ, шысэтэхыпл. Шыпкыагъэу, зэфагъэу, шгъэбагъэу, лэдэб дахэу ахэм ахэ-лыгъэр усэ, орэд пчъагъэмэ кьыралотыкы, усэклё псэуми яшлэулыгъу орэд. Адэ сыда джы кьэхьушгъэр?

Тхьэм ишыкурклэ (шылэныгъэр кьинэу тэломи) тшхыни, зыпчылгъэни, тызчлэсышт бгъагыи тил. Непэ бзыльфыгъэм ихьызмэт Иофхэр лъэшэу кьэпсынклагъэх: пшэрыхьаным, гыклэным, хьакъу-шыкъу зехьаныр ахэтыжъэу, сабий Иыгыным (ылгъэ кызырэгъу-уцоу гулэнклэ сабий Иыгышлэу раты) бзыльфыгъэ кьарыу (Иоф кьинэу) хэлгыр мэклэ дэд.

Джы непэ тибзыльфыгъэхэм ащышхьбэр унэрысыжъэп, Урысыем (Урысыем изакъуа?!), ичлы-палэбм адыгэ бзыльфыгъэхэр ащылгъэгъуштыгъ, лэжыб кьэра-лыгъоохэм ябэдзэршыллэхэм атет-хэми ахэр ахэплэгъоштыгъ.

Ахэр зэклэ дэгъу, гушлуагъох, ау...

Сабый плуным илоф кьелыхыгъ (ари сабий ялэным кьеуцуа-лэхэмэ). Гукъау нахь мышлэми, адыгэ унагъоохэр непэ плоклэ дэдэ хьушгъэх. Дэмьылогъэ пшашхэу, кьэзымышхэгъэ клэлэу тилэхэм ахэбь, кьэзышагъэхэми ащылгъ-бэр унэгъо пытэ хьурэп, тынчэу зэдэлсэунхэ алъэкьырэп.

Ныр (бзыльфыгъэр) унэм нахьбэрэм зримысэрэм кьыхэ-кыклэ, сабийхэр сымэджалэ мэхьух, мыхьухэ хьуна сабыи 100-м шышгъэу ным ибьдзышгъэ зылуфэрэр зырызымэ! Кашэ мы-

ухыжым сабийхэр еллылагъэх, куцлынчэ ехьуллагъэх.

Клэлэцлыкьу хэм зыкълэштмэ, ащышхьбэм алъэгъурэр ащ нахьыкълэж — зэхэжыгъэ-зэхэжы-жым ахэм агухэм хэмыкълэж-жын тыркьохэр атыралъхьэх.

Шуныгъэ-гъэсэнныгъэр тиб-зыльфыгъэ зырызмэ лэпэдэлэл ашлы, аушгъэу зэрэщыгъэ, нэнэжы-

Адыгэ бзыльфыгъэм фэгъэхьыгъэу гупшысэ зау

тэтэжхэм ясабийхэр аклэрачы, ежэ «ясовременнэ плуклэ» зэк-лэми ашлэу агъэуц, ялыфгъэ-хэр агъэсэхьуджэх.

Ары, унагъо пшлэныр сы-дигъуи псынклэгоп. Ны-тыхэр зышчызегурылохэу, зэдэлъжхэзэ сабийр зышчлэуным дэжэ загъо-рэ шхьадж иамбициехэр апэ-ригъэшхьэхэу ежэх, «о учымэ, сэ сыпчэгъу» зыфалорэм хэклы-хэрэп. Етлани, нахьыбэрэмклэ, непэ «пчэгъоу» кьычлэжыгъэр бзыльфыгъэхэр арых. Джащ фэдэ, унэрыс хьушгъэхэри хьульфыгъэ-хэр арых, унагъор бзыльфыгъэ-хэм алыгъ. Арышгъ, «бжэпчэу» унэмэ арысхэр бзыльфыгъэх.

Арэушгъэу зыкълэжыгъэм лъа-псэу илэр хьульфыгъабэ ешъоным дихьыхы зэрэхьушгъэр ары. Гукъауи, гушлуагъуи ахэм ялэр зэклэ аркым рахьыллэ. Ащ фэдэ псэуклэм хьульфыгъэр пыут ешлы. Хьульфыгъэ тхьапша аш-хэ фимыгъэхэу непэ унагъомэ ары-сыр, тхьапша зэрэрагъэсырэмклэ гушлоу шылэр?!

Тибзыльфыгъэмэ ащышхьбэр жьалым хьушгъэх: яшхьэгъусэхэр кьырадзэхэрэп, «кыяхьыльжыкы», ахэр «яшхьафит» шылакклэ пэрыоху хьушэу алгытэ.

Ижырэ лъэхьаным унагъор зызэхэкълэжыкълэ, ар зыбгынэ-щыгъэр (рагъэкълэжыштыгъэр) бзыльфыгъэр арыгъэ, джы нахьыбэрэмклэ ащ фэдэ лъэбэкъу

зышлын фаеу хьурэр хьульфы-гъэр ары.

Сэ кьэзгъэшлагъэм кьэсшлэ-жырэп (сыхэукоункли хьун) шьузыр сымаджэ хьушгъэмэ, уна-гъор рагъэбгынэу, кьырамыдзэ-жъэу, амылыгъыжъэу, ау хьуль-фыгъэр (лыр) зышамылыгъы-жырэп бэ хьушгъэ. Ильэс пчъа-гъэрэ уздэпсэушгъэу, сабийхэри зэдэплугъэхэу лые ухьуныр тхьамыклэгъошхоу, арэушгъэу узеклоныр жьалымыгъ.

Сабыим ылгъэгъурэр илус. Унэгъо клоцлым илгъ шэн-зэ-хэтыклэхэм блэклэ ямылэу клэлэ-цлыкьухэр рэклох, ахэр агъэцкелэх. Арышгъ, тэ ядгъэлъэгъурэр ахэм ягъогу. Шысэ кьэсхьын. Сэ сыклэлэгъадж. Ильэс пчъагъэ хьушгъэу еджаплэм сылут. Ау джы зэрэхьурэм фэдэу ны-тыхэм язэлуклэу еджаплэм шытшлы-хэрэм хьульфыгъэхэр кьамы-кьуаллэхэу слэгъушгъэп. Ны-ты-хэм якомитет зы хьульфыгъыи хэ-тэп. Ар уигукъау зыплоклэ, «Тэ чэщи мафи губгъом тит, ныхэр

клэхэми хьушгъэба?!» ало. Сэ сишлэшлыкълэ, ильэсишлэ — тфыклэ хьульфыгъэ клэлэгъа-джэхэри еджаплэхэм «мафэм остыгъэкълэ» ащымыгъоты-жынкли хьун. Хьульфыгъэм ымакьэ зэрымылукьыр адыгэ унагъуи, еджапли члэнэгъэххо ашлын алъэкълэшт ыкли ашлы.

Укыгъэр, нэхьоир, шыпкьэ-

ныгъэр, зэфэныгъэр, аужым шынагъор (ары, ащи чыплэ гъэ-нэфагъэ плуныгъэ-гъэсэнныгъэм шырилэн фае), ахэм альапсэхэр унагъоми, обществэми ащыпы-тэжхэп. Ау хьылагъэм, кьэра-рынчъагъэм «якьэгъагъэ» зэл-хыгъэ зшыт.

Телевизорым узэдэплынклэ уукыгъэ хьушгъэ: плуныгъэ-гъэсэ-ныгъэ зыхэлъ кьэтын кыгъэ-лэгъожырэп плэми ухэуко-шгъэп. Джы экраныр зылыгъыр тыгъуаглохэр, хэтэглохэр, бзэ-джапшлэхэр, уклэглохэр арых. Шхьаклуи, емыклуи, кьэрари шылэжъэл: унагъом исхэр зым зыр ешакло, еплэакло, хьылагъэ-хэр физькьуедзэх, нымрэ пхьум-рэ зы хьульфыгъэр зэтырахы, кьомрэ тымрэ зы бзыльфыгъэ буж итых. Гуклодыгъу!!!

Плупшыгъэ, «шхьафит шлу-лэгъум» экраныр чэщи мафи-ылыгъ. Ахэр зылыгъурэ тиады-гэ бзыльфыгъэхэм ащышхэр ащ дихьыхьэхэу мэхьу. Адыгэ унэгъо тхьапша ащ фэдэ шылэклэ-

псэуклэм теуцауагъэр, теуцонэу кьэтыри тхьапша?!

Мы кьаслохэрэм лъапсэ ямы-лэу шытлэ, ахэр кьэзыушхьагы-рэ шысэхэри тинепэрэ шылэныгъэ кьыхьыгъэх.

Сэ сыгу кьеорэр кьэслон: а «жыыхьарзэу» реклокьырэм ти-адыгэ бзыльфыгъэхэр емыгуп-шысэхэу зэрэхьахьэхэрэр, зэрэхэ-кьуадэхэрэр ары. Шуныгъэ-гъэ-сэнныгъэ Иофхэмклэ адыгэхэр тызэкълэрычыгъэ хьушгъэ — цыфэу хэукоунэу ежъагъэм удэгущылэн уфитэ. Зэклэ зэкьо-рыбанэм хэт. «Сиклалэ (сипшъа-шгъэ) укьеушынынэу зи уилоф хэлэп, о пкьо (е ппхьу) гъасэ... Сэры кьэзыльфыгъэри, сэры зыгъэсэштыри... Ащ о земы-гъэгъэгумэклэ...» Ар зэхэзыхьэр сабыим ышлэштымклэ шхьафит мэхьу. Етлэнэ мыхьунэу ышлэ-гъэм кьыхьэкълэу хьапс гъогу зы-техьэкълэ, «ал-анасын» умылэжэ, адыгэмэ зэралоу, «шышхьэр блэптулшчыгъэу, шыклэм улгы-мылэбжэ».

Шылаклэр, шылэныгъэр мыжъо шхьалэу кьеклоклэ, мэхэрэгъу. Цыф цыкьлур и ащ кьыдеклоклэ, кьызыдырехьаклы. Ащ даклоуи, кьуатэ кьэс зэхьоклыныгъэхэр цыф зэхэхьэкълэ-зэхэтыклэхэми, плуныгъэ-гъэсэнныгъэми афэхьун ыльэкълэшт.

Ау сыфэягъ, сыд фэдэу дуна-ир зэхьоклыгъэми, тиадыгэ лэпэкь, анахьэу тиадыгэ бзыль-фыгъэхэм якьэбзагъэ, яшэны-шлуагъэ, ялэдэб, клэклэу кьэплон хьумэ, янамыс шысэтэхыплэу, зэгорэм зэрэщытыгъэу кьэнэ-жынынэу.

Зэкълэми дэгъоу тэшлэ — цы-фыгъэм, адыгагъэм нахь лъаплэ шылэп. Тиадыгэ бзыльфыгъэхэ-ми ахэр кьахэрэнэжыкы.

ОЖБ Аскэрбий.

Улап.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ иунашью

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ икьэралыгьо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьыллагъ

Урысые Федерацием и Президент 2010-рэ ильэсым бэдззогъум и 1-м ышIыгъэ унашьюу N 821-р зытетэу «Федеральнэ кьэралыгьо кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьыллагъ» зыфиIорэм ия 8-рэ пункт, Адыгэ Республикэм и Президент 2010-рэ ильэсым чэпыогъум и 15-м ышIыгъэ унашьюу N 108-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгьо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьыллагъ» зыфиIорэм ия 2-рэ пункт гъэцэкIэгъэнхэм атегъэпсыхьагъэу **унашью сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ икьэралыгьо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссиер гуадзэу N 1-м диштэу зэхэщэгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ икьэралыгьо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьыллагъэ Положениер гуадзэу N 2-м диштэу ухэсыгъэнэу.

3. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ 2007-рэ ильэсым шышъхьэлум и 14-м ышIыгъэ унашьюу N 97-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгьо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIапIэм зэрэщызеKлонхэ фэе шапхэхэр кьызэрэдалытэхэрэм алыпплээрэ, ахэм азыфагу кьихьухээрэ зэмызэгъыныгэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьыллагъ» зыфиIорэм кIуачIэ имыIэжъэу лытэгъэнэу.

4. Мы унашьюр зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ иминистрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекьуапэ,
шэклогум и 1, 2010-рэ ильэс
N 311

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ иунашью

Кьэралыгьо фэло-фашIэу «КIэлэцIыкIухэм ягъэпсэфыгьо уахътэ афызэхэщэгъэныр ыкIи ахэм япсауныгъэ гъэпытэгъэныр» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент зэхьокIыныгэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Законодательствэу щыIэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2007-рэ ильэсым шышъхьэлум и 13-м ышIыгъэ унашьюу N 143-р зытетэу «Кьэралыгьо пшъэрылхэм ягъэцэкIэнкIэ административнэ регламентхэр, Адыгэ Республикэм кьэралыгьо фэло-фашIэхэр зэрэщагъэцэкIэрэ административнэ регламентхэр кьызэрэхахьэрэ ыкIи зэраухэсырэ шыкIэм ехьыллагъ» зыфиIорэм адиштэу гъэпсыгъэным фэшI **унашью сэшIы:**

1. Кьэралыгьо фэло-фашIэу «КIэлэцIыкIухэм ягъэпсэфыгьо уахътэ афызэхэщэгъэныр ыкIи ахэм япсауныгъэ гъэпытэгъэныр» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 20-м ышIыгъэ унашьюу N 103-р зытетымкIэ аухэсыгъэм зэхьокIыныгэхэр фэшIыгъэнхэу, кьэралыгьо фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэрэ шыкIэм фэгъэхьыгъэ я II-рэ разделым хэгъэжыжыгъэнхэу:

1.1 кьэралыгьо фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ шапхэу ыкIи пIальтэу щыIэхэм яхьылIэгъэ я 2-рэ подразделым ия 2.1-рэ пункт;

1.2 кьэралыгьо фэло-фашIэхэр афамыгъэцэкIэнхэмкIэ лъапсэу щыIэхэм яхьылIэгъэ я 3-рэ подразделым ия 4.1-рэ пункт иподпунктэу «з»-р.

2. Къэбар-правовой отделым ипашэу О. В. Долголенкэм:

— мы унашьюр Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэхьанэу ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ кьэс кьыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиIорэм къащыхаутыным пае аIэкигъэхьанэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхэз правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ мы унашьюр хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэорышIапIэ Iэкигъэхьанэу.

3. Мы унашьюр зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгэмрэкIэ иминистрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекьуапэ,
шэклогум и 1, 2010-рэ ильэс
N 313

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашью

Участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэ зэрарагъэгъотырэм пае 2010-рэ ильэсым ахъщэ зэраратышт шыкIэм ехьыллагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2010-рэ ильэсым мэзаем и 4-м ышIыгъэ унашьюу N 20-р зытетэу «Участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэ зэрарагъэгъотырэм пае 2010-рэ ильэсым ахъщэ зэраратышт шыкIэм ехьыллагъ» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашью сэшIы:**

1. Ухэсыгъэнхэу ыкIи кьызфагъэфедэхэу аублэнэу:

— участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэ зэрарагъэгъотырэм пае 2010-рэ ильэсым ахъщэ зэраратышт шыкIэр (гуадзэу N 1-р);

— участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэ зэрарагъэгъотырэм пэIухьашт мылькыу от-раслэу «Псауныгъэм икьэухъумэн» зыфиIорэмкIэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кьыхагъэкIырэр шIокI зымыIэ медицинэ страхованиемкIэ Адыгэ республикэ фондм (ыужыкIэ АРФОМС-р тIозэ дгъэKлошт) зэрэфатIупщышт бюджет заявкэмрэ а мылькур зэригъэфедагъэмкIэ АРФОМС-м иотчетрэ зыфэдэн фаехэр (гуадзэхэу N 2-р, 3-р);

— участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэ зэрарагъэгъотырэм пэIухьашт мылькыу шIокI зымыIэ медицинэ страхованиемкIэ Адыгэ республикэ фондм ибюджет кьыхагъэкIырэр псауныгъэм икьэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм зэрафатIупщышт бюджет заявкэхэмрэ а мылькур псауныгъэм икьэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм зэрагъэфедагъэмкIэ отчетымрэ зыфэдэн фаехэр (гуадзэхэу N 4-р, 5-р, 6-р).

2. Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ мы унашьюр АРФОМС-м лъыгъэлэсынэу ыкIи зэгъусэхэу мы унашьюмкIэ аухэсыгъэ шапхэхэр кьыдэлъытэгъэнхэм анаIэ тырагъэтынэу.

3. Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2009-рэ ильэсым гъэтхапэм и 12-м ышIыгъэ унашьюу N 193-р зытетэу «Участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм, участкэ врач-терапевтхэм, участкэ врач-педиатрхэм, унэгъо врачхэм ямедсестрахэм цыфхэм медицинэ IэпыIэгъу тедзэу арагъэгъотырэм пае 2009-рэ ильэсым мылькыу къазэ-ратIупщышт шыкIэм ехьыллагъ» зыфиIорэм кIуачIэ имыIэжъэу лытэгъэнэу.

4. ЗыкIэгъэхэрэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашьюм кIуачIэ иIэ мэхъу ыкIи 2010-рэ ильэсым щылэ мазэм и 1-м щегъэжъагъэу правэм ылъэныкьокIэ азыфагу иль хъугъэ зэфыщытыкIэхэм альэлэсы.

5. Мы унашьюр зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу НАТХЪО Разыет

кь. Мыекьуапэ,
шэклогум и 8, 2010-рэ ильэс
N 802

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашью

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2010-рэ ильэсым Iоныгъом и 14-м ышIыгъэ унашьюу N 656-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгьо граждан кьулыкьу иIэнатIэхэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ нэки шыхъугъэхэм аIуагъэхьащтхэмкIэ зэнэкьокьум изэхэщэн фэгъэзэгъэ комиссием хэтхэр ыкIи а зэнэкьокьумкIэ шапхэу щылэхэр ухэсыгъэнхэм яхьыллагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъ

Законодательствэу щыIэм диштэу гъэпсыгъэным фэшI **унашью сэшIы:**

Кьэралыгьо граждан кьулыкьум иIэнатIэхэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ нэки шыхъугъэхэм аIуагъэхьащтхэмкIэ зэнэкьокьур зэрэзэхэщэрэ шыкIэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2010-рэ ильэсым Iоныгъом и 14-м ышIыгъэ унашьюу N 656-р зытетымкIэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2010, N 9, 10) мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнэу:

1) я 4-рэ пунктыр мыщ тетэу кьэтыгъэнэу:

«4. Зэнэкьокьу зэхэщэрэп:

1) граждан кьулыкьум иIэнатIэхэу «пащэхэр» ыкIи «IэпыIэгъухэр (унчIэжыаклохэр)» зыфиIорэ купнэм ахахъэхэрэм яполномочиехэр пIэлэ гъэнэфагъэкIэ агъэцэкIэнэу аштэхэу зыхъукIэ;

2) пIэлэ гъэнэфагъэкIэ кьулыкьу контракт адашIы зыхъукIэ;

3) Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икьэралыгьо граждан кьулыкьу ехьыллагъ» зыфиIорэм ия 28-рэ статья ия 2-рэ Iахь, ия 31-рэ статья ия 1-рэ, ия 2-рэ, ия 3-рэ Iахьхэм къащыдэлъытэгъэ лъэхьанхэм граждан кьулыкьушIэр граждан кьулыкьум инэмькIэ IэнатIэ зыIуагъахьэкIэ;

4) граждан кьулыкьушIэу (гражданинэу) кадрэ резервым хэтыр граждан кьулыкьум иIэнатIэ зыIуагъахьэкIэ».

2) я 4.1-рэ пунктыр хэгъэхьогъэнэу ыкIи ар мыщ тетэу кьэтыгъэнэу:

«4.1. Зэнэкьокьу зэхамыщэн альэкIышт:

1) граждан кьулыкьум иIэнатIэхэу граждан кьулыкьум имладшэ IэнатIэхэм ахахъэхэрэм Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ иминистрэ иунашьюкIэ аIуагъахьэхэ зыхъукIэ;

2) граждан кьулыкьум иIэнатIэ заулэхэу кьэралыгьо шъэфэу щыт къэбархэм ягъэфедэн зипшъэрылхэ хыхъэхэрэм аIуагъахьэхэ зыхъукIэ, Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашьюкIэ аухэсыгъэ IэнатIэхэм адиштэу».

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кьэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу НАТХЪО Разыет

кь. Мыекьуапэ,
чэпыогъум и 29-рэ, 2010-рэ ильэс
N 789

Зихьэ кум ихьэрэр мэунэхъу, зихьэ уц ыхьурэр мэунэ

Повесть

(Къызыкълъыкlorэр
шэклогум и 20-м
къыдэжыгъэ номерым ит).

— Ащ фэдэм десэ хахырэп. Тхьэм елъэу къыпфимыхьынклэ. Ари къэнэфэн Тыкъзыгъэ-шлыгъэм игъоу ылъытэмэ. Непэ имыщыклагъэу сэлъытэ. Ащ фэдиз бгъэшлагъэп, уищы-лэныгъэ лъагъо ыщыпэ утеу-цогъэ къодышъ, фэсакъ! Шыло, шы шлэ, шыум шыгугъ! Тхьэр сакъ, ори зыфэсакъыжъ. Уигъусэм илахьы ужэ къыдэ-кы. Ащи ыгу тигъаплъ, ыжэ пкудагъэми, икъояжъи мэу-учылыжы! Къало сиклэлэ-хъужъ! Уикъэгъэгъэ фыжхэр дэхэклаеу зэхагъэгъолъхьагъэх. Хьакъужъ удыр лэшлэ дэд, кымафэми пшъхьап. Ежъ хьакъужъыри лурыхьынклэ дэгъу, чъэпыогъум нэсмэ уешхэкырэп. Шъхьэузымкы, гуузымкы, лъымыкы лэзэгъу.

Гушылэныр шхэн уж ашлын ямурадыгъэми, гушылэ зэблэ-дзыным хилъэшъагъэхэти алон фаер амыухызэ шхэным дэхэклаеу къауишъагъ. Хьакъужъ хьасэр зыер лэнэ лухь-жыным фежъагъ, бысым чыплэм ит анахьыжъым къы-зызэтырелажэм:

— Зыгъэбыау! Куамэм пы-лъэгъэ къэлъэркъэбыр къыс-лэгъахъ.

Сыд зырафэми тегушылы-кыгъэм клалэхэм шъоупсыр къамапыбжэхэм зырызэу къа-фыригъэхъагъ.

— Шъуешъу! Шъо шъумы-шлэми, ныбэ шъушын, — сэмэркъээр къыпигъэхъожьыгъ, ащ фэдэ шэн имылэми.

Тхьагъор ягуапэу шъоупс лэшлур зырагъэчъэхым къы-хигъэхъожьыгъ:

— Къэшъушлагъа шыклэрэр шъузэзгъэшъагъэм?

— Къаплэмэ тшлэн, — псын-клэу пигъэщэгъ нэуцлыргъум.

— Ащ шыклэрэр джэкклэ гъэжъагъ, хъукъагъэп шъоупс-джэкклэ зылуагъэр.

— Окъ тлэклоу мы гъогуб-гъуитлэмэ къагоунэрэр исыуп-кымы угу къеонэп ныла, Хьаджэмкър? — Ятгъэ ычыллэ-ригъэуцозэ къызэрэупчылэрэр игуапэу джэуап ритыжыгъ гулэзэ:

— Боу игъу, гъэ къэси ары-ба зэрэтшылэр, тхьамэтэ маф! — Типчэн шхонтлэжъ кы-мафэм окъ гъугъэр шъоупсэу шъузэзгъэшъагъэм ыпэу къештэ, — тегушылыкыгъ лыжыыр.

Щэджэгъо чъые зышлырэ хульфыгъэ тлурисэм клалэхэм нэиутэу къарилоным пэчы-жъагъэми, гушылэ хадзэкклэ гу-лътэнэу къарилонкыгъ:

— Тыгъэм ышъо къызып-лъыклэ шэмэджыкыр къепщэ-кыныр гуау, нахъ гоожъ ныбэ-тлыбэу нэпсыгъэкклэ лэфым упэгъоклэмэ. Игъорыгъом пэшлыгъуай къилъэшъугъэр. Мэкъуоныгъо уахътэр осэпсыр ары, тыгъэм ышъо къызып-лъырым нэсыфэ. Зыщыплъы-кыжырэри хъуштэп, чэщыр

дэгъу дэд. Тэ тилъэхъан чэщ-хэлъ мэкъуаор клэщыгуагъ.

Нэиутэу къаримылопагъэми ягулыгъэ тефагъ клэлитлуми. Зыфэе къэбарыр икъоу къыз-клэлъырамыхыгъэ лыжъ лъ-шым ашъхъэ шагъэзыежъымэ ыгу къызэремыоштыр къыхъ-щыгъ:

— Мо бэджэ клэкыхъуеу къаплъэрэм илахъ лужыгъа-к, тхьаркъожьым фытешъуль-хы. Ищырхэр мычыжъэу хэ-хэн фае, къаплъэзэ ышъхъэ пызыным нэсыгъ. Шъори зы-жъугъэпсэф, тыпсаумэ ахыша-мым клэтыдзэжынышъ джа-цым тыухыжыныр непэ тифол!

Щэджэгъо ужым тыгъэр нахъ къэлъэшыгъ. Клэлитлоу ямэкъуплэхэм яклуужыи уц упклэгъаклэр ошэкур папклэу зэ-тезылхьагъэхэр аналухэр дэ-гъэзыагъэу атегупсэфыхъа-гъэх. Зэшъозэщэу, шымыщ зы-хэмылъ уашъор чыгум еоллэ-жыштыгъ. Чыгъэе чыгыш-хохэу гъэпсэфыллэкклэ хахыгъэ-хэм яшэмэджхэри, ямэщлус-хэри зыпалъэжыгъэхэм яуц ошэкурхэри ачлэтыгъэх. Чы-гъэшхом ипклэшъэ лужъухэм чыгум къытыридзэрэ жъауш-хоу зигъунапкъэхэр хъурэбзэу къэгъэтхьыжыгъэр ахышам нэс зэрэфикъуштыр игушлуагъоу, хьакъужъхэм зыгу ягъурэм уц шъхъантэм ышъхъэ ригъэ-кыгъ.

Чъые лэшлур лунтхыгъэм къэгъэгъэ фыжыбзэу зэкклэ шъофыр ынэгъу къыклэуцагъ, гъуни нэзи имылэу. Зигъэп-лъэклынэу игъо имыфэзэ, зы-лыгъыри зэхэугуфыкыгъаеу, шлуцлэхэ горэм шэмэджы-шхомклэ тыреупклэтыкыхъ къэгъагъэхэр. Куоклаеу мэк-оми ымакъэ къыкырэп. Къыз-дизыгъэри ымышлэу ышна-хыжъ ынэлэу къетаджэшъ, цыф шлуцлэхэом кырегъалэ...

Жът мэкъэшхор пщигъэ-гъушпэу, къандж макъэу зэтэ-хэу, пулеметитлур оклай. Икъо-джэгъухэр зэтыраупклатэх. Винтовкэхэр зылыгъ дэзкллэ гуишхэр яшэррохъ, хъазба гы макъэр къызыпкыгъэ егъэ-зыгъэхэр зы ахамыгъэзэу зэ-тырауклэх. Плэгъэлын умы-лъэклышт гу зэлугъэпклэ ма-къэхэр цэщъуй макъэм хэклуа-дэхэшъ, пчыпджын плыгъэ жъугъэхэу нэклэ умылэгъух-рэм афэдэхэу, пцэшлэщэ стыр-хэм аджалыр ахатакъо. На-хьыжы, нахьыкы, зэлэгъуи, зэ-мылэгъуи зэфэдэу ашъхъэ къы-шлуеупкы шэмэдж лыгъэкклэ зызыухъэу ашъхъагъ шыбыба-тэрэм, псэклоди гунахыи къызы-мыдзэрэ псэхэхэу техъо шлу-цлэхэмклэ ухъумагъэм...

Насыпынчъэхэр зыхагъэф-хэрэ къэгъэгъэ фыжыгъэр лъыр къапычъэу зэпаупкых. Псэ къапыклагъэу гъыклаех фы-жыбзэ сурэтхэр.

Лыкы-лпысэу зэхауклэгъэ цыфхэм зэфэдитлоу зэпауп-

кыгъэ фыжыбзэ чэсэйхэр лымлэу атехъожьыгъ. Уашъуи, чыгуи лъы заклэх, чыплэ къабзэ къэнэжыгъэп. Къэгъа-гыи цыфи зэхаупклэтагъэх, лъэу къаклэчъыгъэр хьалгъуанэхэу агъэуцагъ. Шхончэо макъи, шэмэджылыгъэр зылыгъ псэ-хэхи клэдыжыгъэх, къэкым-сымыгъ.

Къыздизыгъэхэри къэшлэ-гъуаеу, ашыгъэхэри зэхэфыжы-гъуаеу, шхонч кыхъэхэм апыл пчыпджынхэр нахъ кыхъажъ-хэу, лымлэу хъугъэ къэгъэгъэ чыхланышхом шъхьарыхъэхи, замышлэжъэу ахэпиджэхэ къэс пцымэмэ хъазабыр къахэл-у-клэу, ашъхъэхэр къыдэуаехэу рагъэжъагъ... Ахэм ачлэгъ шыпкъэм игъунэгъу мэкъуа-ор зэрэчлэлыр нэфаплэу къы-зэхэшлэ. Зэ епыджыгъэх, тло епыджыгъэх, цыфми хьаклэ-къуаклэми зэхэпфыжыныр умы-лъэклышт шлуцлэхохэр. Зигъэ-сысырэп, ащ изакъуаи зы къэсы-сыжырэп. Пулеметитлоу зы-пэу клэцлэхэм гъозыр къарихы-щыгъэхэр бэшлагъэу лэсэ-жыгъэх. Шхончхэр зылыгъ-хэри клэдыжыгъэх, псэ зыпыт къагъэнагъэп. Дунаир зэкклэ агъэллагъ. Кым-сым, къэсы-си, къэллэглэрауи шылэп. Укла-кли, псэхэхэи клэдыжыгъэх. Гъэшлэгъон заклэу, къабзэу зэ-клэри ззылыгъ, лъыри клэды-жыгъэ. Гъозыри теклыжыгъ, къэгъэгъэ мэ лэшлур чышъ-хашхом шъхьарэу.

Цыкы-цыкылоу зыкъагъэсы-си, къэтэджэу рагъэжъагъ лэ-латэу зэтэлыгъэ хъадэхэм. Къэтэджыгъэхэр альэ тему-цохэзэ къэгъэгъэ чэсэйхэм рэ-хьатэу зэужхэу уашъом фа-уэныкыгъ. Ахэм ауж бэкклэ кы-мынэхэу зыпсэ къыпыклэжы-гъэхэри здыпэбгъухэу альы-кылагъэх. Зы клэцлэхэ горэм къызыригъэтэдджхэр нафэу зэхашлэ, ар зилэмыр къэмы-лъагъоми. Зэфэдэкклэ уашъом еклужхэрэм ахэтыгъэх зыпэ-клэпс кымычъагъэхэу, янэ ищэ цыныэ къызлчыхэрэр, лып-кыи ит шъуашлохэр, клатмы-шэ дэдэхэр, жэкклэ-пэкклэфхэу. Гъэшлэгъонэу зэуж итыгъэх. Зэндабзэу замылэтэ зым ыуж зыр къыклэжэклэ. Мэкъэнчъэу залэтышъ дэкложыкых, дэк-ложыкых. Зэкклэми зы шъуашэр ашыгъ — альапырэхэм къа-дауу фыжыбзэу плоклэбзэ чэ-сэим алапшъэхэр ыгъэбылгъэу гъопэ кыхъэх. Шъхъэпцлэ заклэхэм анэгъо ихыгъэхэр на-фэу къэлъагъох. Къэгъэгъэ фы-жыбзэхэр ашъхъагъых, ачлэ-гъых, хъурэбзэу ягъусэхэу адыдэклэуаех.

Дунай хъафыр къабынагъэу, дунай шъхъалэм мэкложыкых лажэ зымылэхэр, шхыит хъу-жыгъэхэу хъазабым хэклы-жыкых. Мары сятэжъ, ыкыуи, ышитлуи игъусэх. Сыдэу шла-гъуа, зэрэмышлэхэрэм фэдэу шъхъаф-шъхъафых зэкклэри.

Ахэм къаклэжэклэх, зэпымыоу джыри къаклэжэклэх. Къэгъэ-гъэ фыжыбзэ дахэхэри зэ-фэдэкклэ ягъус, огу шхъуантлэм хэклуаклэхэзэ мэкложыкых. Шылъхэм псэ къапэклэшъ, къэ-тэджыгъо имыфэхэзэ залэты, залэты...

Чыгури уашъори нэклэ хъу-жыгъэх, зышызэнэсхэрэри гъэ-унэфыгъуаеми зы пкъыгъуа-гъэх, дунаишхор, къэгъэгъэмэ лэшлур пилъэсыклэу, зыпкъ-зып-сэу рэхъатыгъ; бзыухэм яорэд дахи ашымыгъушпэным клэ-гулхэу къыхадзэжыгъ.

Хьэкъужъ къэгъагъэу нэм фэмыплъырэм чышъхъашъоу ыупыцлагъэм ыгузэгъу шъып-къэм итыгъ члэгъ-члэлэ плэ-нэклэу зэо-пыджэм къыхэкы-жыгъэр. Плэхэр еушхохыгъэ-хэу рэхъатыгъ, къызэхэтэджэ-жыкых уашъом еклужыгъэхэм къабынагъэр. Ыцапэрэ ыкоп-кырэ плыжыкыбзэу къапхы-рижыгъэ лым шыгъын фы-жыым чыплитлоу къырилагъэр къызэрэхъажыкыгъэр мыхъумэ гумэклэ шылэжыгъэп. Пэнэ зэкклэ хьэкъужъ къэгъагъэхэм къадзыхъэгъэ лыжыыр ныб-жыкылэпсэу къичыжыгъэу лъэкъо пцланэхэмклэ чым пы-тэу тетыгъ, ыкышхэу уашъом дэкложыгъэхэм къаубзы-угъужыгъэу. Дунэе хъафым чылапхъэкклэ къытыранэжы-гъэм джыри имэхъэнэу къыгу-рымылопагъэу мэкъэнчъэу шы-тыгъ. Пклэнтлэ чылэр къызты-риклэгъэ клалэу къызышылэ-тыгъэр къэхъугъэри къэшла-гъэри къыгурылоным пэчы-жъагъ. Пкыхъаплэклэ ынэ клэ-кыгъэр зэхэугуфыкыгъэу е зэхифыжыныр амал имылэми. Нэфаплэ фэдэу зыхэтыгъэ дэ-халхъагъэ бырысырэр шлузэ-хэклухъажыгъэу зэхэфыгъуа-ер зэблэуэ ышъхъэ къышчэ-рэгъокы зэпымыоу. Ыбгъэ дизэу жыи къышагъ, псыр зэ-рилгъэкхыгъ, лъэпцлэ-пцланэм къызэхышлагъ ахышам зэрэхъу-гъэри зэризакъори. Гъунэгъу лыжыным окъэу зыфилуагъэр ыупклэгъэхэу, ынэпцэ фыжъ-хэм яхышырэу къыгъэнэгъэ хьакъужъ къэгъагъэхэм хъурэ-ябзэу имэкъу хъасэ къагъэ-чыхъэштыгъ. Мыри ыупклэ-жыгъэмэ хъуныеба, дахэхэр огъонлэжыфэхэ сянжэнэу хуш-т, ышъхъэ къилъэдагъэу джэ-макъэу ытхьаклэм къыридза-гъэм зыкыыригъэшлэжыгъ.

— Хьаджэмкър, нычэпэ уахэлъышъа къэгъагъэхэм? Лыжыыр ятэжъ ыцлэкклэ къы-зэреджэрэм зыпишлыжыызэ къаджэрэр къутырым джыри зэрэшылагъэм гу лъытагъ ичэф къызырэхъагъэмклэ.

— Мэкъуплэри шлыхъафклэ ябгъэупклагъ, зыкъэфэпэжъ, тикложыгъо блэкыгъ.

— Пшъэпытэмкър, ори непэрэмклэ улэугъашъоу къып-теорэп, Тхьэмкыи шыкур, боу уишлугъу, — пигъэхъожьыгъ ежыри, ятэжъ цлэтедзэу илэмклэ зыфигъазэзэ.

— Къэшлагъ, къэшлагъ,

сибэджэжъ, Васькэшхор къэсы-ушхужыи, къэзгъэпллэжыи сыкыыоклыжыгъ, — къызы-щытхъужыгъ шхым зынэхэр къыхэмышъыкырэр.

Иклэрыклэу чэф зыгъоты-жыгъэм ыжэ ымыгъэтлэлызэ чылэм къэсыжыгъэхэагъэх бырысырым къызыхъэхэхэм. Яхъаблэ хъэкъо-ллыкъошхо дэтыгъ, орыжышхоу къоджэ гузгур къэзымыгъэдахэу итым остыгъэхэр алыгъхэу цыфхэр гумэклэу шызэблэкыштыгъэх. Санэр зыклэтыр а къэбарым зыщыгуаэрэр апэрэпенти шхым рихыжыагъ:

— Тытхъагъ, нычэпэ джэ-гушхо тыхэтышъ!

— Сыда ащ къыбгъэкырэп, — ышлэмэ шлоигъу зэхэзыхы-гъаклэм?

— Плэгъушът зэкклэ, зыгъэ-быау, сигъунэгъур орыжъ гузэ-гум къышчышхошъ. Шоуу зы-кыфылэ джары зэриухыжы-рэр. Чыыеным ычыллэклэ джащ джэгъу хешыхъэ. Дэгъу, хэрэт! Кымафэрэ лэджи тып-хырызыгъ орыжъ шъугъэм имыл, риматиз тишлыгъ. Ра-гъэчъыжыгъэу къэслэгъу-жыныа мыр зэгорэм, — къы-лублагъ санэм къыгъэчэфы-жыгъэм.

Лы пытэи зышлугъоу, «джы-нэным» ешэсыныр зыкласэм, нэкъ-пшэкъым нэсыгъэу зыгъэшхошъагъ. Шейтанп-сым ымыгъэрэхъаты зэхъум иклуаплэу къыгъотыжыгъ, орыжъ гузгур гъэпсэфыллэкклэ къызыхыгъэр дэхэклаеу шла-гъэ. Ары ктэс, иныи илфыгъэ-хэр игъусэхэу ыуж ит зыпытых, адрэм ахэр къыридзэнхэм пэ-чыжъэми.

— Колхоз тхьаматэмрэ со-вет тхьаматэмрэ къэшъумы-щэхэу сыкыыхэклыштэп. Зэрэ-чылэу къысфэшъушагъэми сьдэлэштэп, — пыупкыгъ игушылэ зэрэхабзэу. Лыр иныи, шлуцлэбз, пшэр, ыпкъ пцлэнэхэ цымлэу, мэлэцэу мэтлыргъо. Ышъхъац нахъ лэежъ, мэццыф шхъацэу, упэрэцыгъэ, цунэш-хоу кыклотыхэрэм лъыр къа-телъэдагъэу зы ыльгъужы-рэр. Быгъу гъошагъэу мэгуа-хъо.

— Кысфашъуш сгуагъэшъ, кысфашъуш тхьаматэр, адрэ клэскыри гъусэ къыфэшъуш! Сэкъауитлур къэшъумыщэу лъэбэкъу къыхэсыдзыштэп! Икышът лъэу сшлэжыгъэкклэ-дыгъэр хъэмэ къалфыгъэх!

— Моу чъэри Шэнышлор кысфаш, сиклал, ары ащ ыбзэ зышлэрэр псынклэу ыжэ зэты-ригъэпцэкъоштышъ уемынэ-гуй! — ныо одым ыкыо лэпэ-сыгъо ылофтэнэу игъо ифэгъэ къодыгъ, ишхонч лъагъэу лэ-тыгъэу мэкъоо лыжыыр къы-зэлыагъом. Иунэкъошым ишэн ешлэти гушлэныр иджагъоми, къызырэнэсэу кылублагъ:

— Кыхэкклэ, нэцэ-луц, упсэ урызгъэдэжэужыныу уфэмые-мэ!

(Джыри къыкълъыкышът).

Зэхэышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдзыгъэкыр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ ИофхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шъхьалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыхъуагъэхэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэскIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Тимыр-Кавказ
чыпIэ гъэлоры-
шIапI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышгъып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым шылажъэхэр-
рэмрэ яеплъыкIэ
зэтемыфэн ыльэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
алэкIэдгъэхъа-
жыхырэп.

Зыщыхаутирэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4669
Индексхэр
52161
52162
Зак. 3182

Хэутыным
узшыкIэтхэнэу щыт
ухыгъэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
ухыгъэр
Сыхъатыр 18.00

ТЕАТРЭХЭМРЭ ФЕСТИВАЛЬХЭМРЭ

Краснодар щэкIо

ТелефонкIэ къатыгъ. «Кубань театральная-2010»-рэ
зыфиIорэ фестивалыр Краснодар щэкIо. Адыгэ Рес-
публикэм итеатрэхэр ащ хэлажъэхэзэ, спектаклэ-
хэр къыщагъэлагъэх, краим итеатрэхэм ялофшIаки
зыщагъэгъуазэ.

Адыгэ Республикэм искусств-
вэхэмкIэ изаслуженнэ ИофшIа-
шхоу, театроведэу Шъхьаплъэкъо
Къэсэй къызэрэтиIуагъэу, Натхъо
Къадыр ипхесэ техыгъэу режис-
сер цIэрыIоу ТхьакIумэщэ Нал-
бий ыгъэуцугъэ спектаклэу «Мэ-
дээр» краим идрамтеатрэ тиар-
тистхэм къыщагъэлыгъуагъ.

Адыгэхэр, урысхэр, нэмыкI
лъэпкъэхэри ащ ашIогъэшIэгъонэу
еплъыгъэх. Камернэ музыкаль-

нэ театрэу Хьанэхъу Адамэ ыцIэ
зыхьырэ режиссерэу Сулейма-
нов Юныс щигъэуцугъэ спектак-
лэу «Ослепленные» зыфиIорэм
фестивалым щеплъыгъэх. АР-м
и Урыс театрэ инспекталэ непэ
Краснодар къыщигъэлыгъошт,
фестивалыр неущ аухышт.

Сурэтым итхэр: спектаклэу
«Мэдэям» хэлажъэх артистхэу
Зыхъэ Заурбийрэ Гъонэжыкы-
къо Асыетрэ.

КЫМЭФЭ ФУТБОЛЫР

УяплъынкIи,
уешIэнкIи гъэшIэгъон

Мыекъуапэ футболымкIэ икIымэфэ зэлухыгъэ зэнэ-
къокъу хэлажъэрэ командэмэ Санкт-Петербург,
Псков, Комсомолец-на-Амуре, Шъачэ, Ингушетием,
Краснодар, Калининград, Ермэлхъаблэ, Новороссий-
скэ, Абхъазым, нэмыкIхэм къарыкIыгъэхэр ащешIэх.
Апшъэрэ, ятIонэрэ, яцэнэрэ купхэм ащыкIорэ
зэлукIэгъумэ командэ 40-м ехъу ахэлажъэ.

Апшъэрэ купым тхъаумафэм
ешIэгъухэр шаублагъэх. Зэнэкъо-
къухэр рагъэжъэнхэм ыпэкIэ
Мыекъуапэ иадминистрации ипа-
щэу Михаил Черниченкэм, ащ
иапэрэ гуадзэу Сергей Стельмах,
Адыгэ Республикэм физкультур-
рэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Ко-
митет итхъаматэу Хъасаныкъо
Муратэ, командэхэм япащэхэм,
спортым иветеранхэм, футбол-
листхэм гушыIэгъу тафэхъугъ.

Илъэс къэс ешIэгъухэр нахь
гъэшIэгъон зэрэхъухэрэр, зэнэ-
къокъухэм цIыфыбэ зэряплъы-
рэр, спортым ипIуныгъэ мэхъа-
нэ зыкызыриIэтирэр зэкIэми
хагъэунэфыкIыгъ.

— Урысыем изэнэкъокъухэу
апэрэ ыкIи ятIонэрэ купхэм ахэ-
лажъэрэ футболистхэр зэрешIэ-
хэрэр тикъалэ щытэлъэгъух, —
еIо Мыекъопэ къэралыгъо тех-
нологическэ университетым
иректорэу, профессорэу Блэгъожъ
Хъазрэт. — ТиеджапIэ спорт
лъэпкъэхэмкIэ зэнэкъокъу макIэп
щызэхатшъэрэр. Университетым
щеджэрэ футболистхэр зэрешIэ-
хэрэми тшIогъэшIэгъонэу ты-
лэплъэ.

КIэлэцIыкIухэр
агъасэх

Александр Пахомкиным-
рэ Семен Манашировым-

рэ илъэсыбэрэ мыекъопэ
«Зэкъошныгъэм»
щешIагъэх, спортым иве-
тераных. Джырэ уахътэ
ныбжыкIэхэм ягъэсэн
пылтых.

— Ти Президентэу ТхьакIу-
шынэ Аслъан, Парламентымрэ
Правительствэмрэ, Мыекъуапэ
иIэштхъэтетхэм лъэшэу тафэ-
раз, — къауатэ Александр Па-
хомкинымрэ Семен Манаши-
ровымрэ. — Стадионэу «Юно-
стыр» тфашIыгъ. Дэгъоу зтегъэ-
псыхъагъэшъ, Темыр Кавказым,
Къыблэ шъолъырым якомандэ-
мэ язэнэкъокъухэри Мыекъуапэ
щэкIох.

1994 — 1999-рэ илъэсхэм къэ-
хъугъэ кIалэхэр купищэу гош-
гъэхэу Краснодар краим изэлухы-
гъэ зэнэкъокъухэм ахэлажъэх.
Стадионэу «Юностым» ТIуапсэ,
Краснодар, Ермэлхъаблэ, Апше-
ронскэ, Мыекъуапэ, нэмыкIхэм
якомандэхэр шэмбэт къэс щызэ-
IокIэх.

— АР-м футболымкIэ и
СДЮСШОР итренерхэу Алек-
сандр Пахомкиным, Юрий Ман-
ченкэм, Александр Вольвач, Вла-
димир Финьком, Виталий Ак-
сеновым агъэсэрэ кIэлэцIыкIу-
хэр кIымэфэ ешIэгъухэм ащыгъэ-
лэгъух, — еIо тиреспубликэ и
СДЮСШОР идиректорэу Влади-
мир Гапон. — Футболист дэгъу

хъун зылъэкIыштхэм тыналэ ате-
тыдзагъ.

— Iащэ Анзор кIэлэцIыкIу
гъэшIэгъон, — зэдэгущыIэ-
гъур лъэгъэкIуатэ футболымкIэ
СДЮСШОР-м идиректор игуадзэу
Пэнэшъу Мыхъамодэ. — Къэ-
лапчъэм Iэгуаор гъогогъуитфэ зы
ешIэгъум къыкIокI дидзэуи къы-
хэкIы. Iащэ Анзор фэдэ кIэлэцIы-
кIухэр неущ мыекъопэ «Зэкъош-
ныгъэм» щешIэнхэу тэгугъэ.

Апшъэрэ купыр

Мыекъуапэ футболымкIэ
изэлухыгъэ зэнэкъокъоу
апшъэрэ купым щы-
кIорэм командибл хэт.
Апэрэ ешIэгъухэр
зэрэкIуагъэхэм нэбгырэ
шъэ заулэ яплъыгъ.
«Мыекъуапэ» — «Лада-
Чыгушъхъ» — 3:2.
Къэлапчъэм Iэгуаор дэ-
зыдзагъэхэр: Хъатит
Алый — Iогъогогъо,
Игорь Киселев — «Мые-
къуапэ», Вадим Лучин,
Александр Нартиков —
«Чыгушъхъ».

«Лада-Чыгушъхъэм» опыт
зилэ футболистэу щешIэрэр ма-
кIэп. Пчъагъэр 2:0-у «Чыгу-
шъхъэм» ешIэгъур ыхъызэ,
«Мыекъуапэр» нахьыбэрэ ыпэкIэ
илъэу, къэлапчъэм даоу фежъагъ.
А. Хъатитэр къэлапчъэм благъэу
емыкIупэу лъэшэу зэогъэ Iэгуаор
хъагъэм ифагъ. Ащ ыуж «Чыгу-
шъхъэм» пчъагъэм хигъэхъонэу
амалхэр илагъэх, ау ыгъэфеда-
гъэхэп. И. Киселевыр ухъумако-
хэмрэ къэлэпчъэлутэу Д. Нэхаим-
рэ ябэнызэ, Iэгуаор хъагъэм зы-
редзэм, «Мыекъуапэр» текIоны-
гъэм икыбдэхын нахь пэблагъэ
хъугъэ.

МГТУ — АРГ — 2:1.
Къэлапчъэм Iэгуаор дэ-
зыдзагъэхэр: Мэзылэ Ар-
сен — АРГ, Дмитрий
Ахба, Гъонэжыкы Аза-
мат — МГТУ.

МГТУ-р апэрэ чыпIэм фэба-
нэ, командэм футболист дэгъу-
хэр хэтых. ЕшIэгъур кIэхым
зыщыфэкIоным МГТУ-р бэрэ
ыпэкIэ илъыштыгъ. АРГ-ми
опыт зилэ футболистхэр хэтых.
ЗэлукIэгъум уеплъынкIэ гъэ-

шIэгъоныгъэ. АРГ-м апэрэ зэлукIэгъур
шIуахыгъэми, къыкIэ-
лъыкIокIот ешIэгъухэм гъэхъагъэ-
хэр ащишIыным зыфегъэхъа-
зыры.

«Динамо» — «Шагъ-
дый» — 1:1.
Къэлапчъэм Iэгуаор дэ-
зыдзагъэхэр: Джамырзэ
Тамерлан — «Шагъдый»,
Кобл Мэдин (пенальти-
кIэ), «Динамо».

Джамырзэ Тамерлан къэла-
пчъэм Iэгуаор дахэу дидзагъ.
«Динамэр» пчъагъэу 0:1-м емы-
зэгъу ыпэкIэ лъыкIуатэштыгъ.
«Шагъдым» иухъумако-
мэ ащыщ Iэгуаом IэкIэ зэрэнэсыгъэм
фэшI судьям пенальти ыгъэунэ-
фыгъ. М. Коблыр лъэшэу зэогъэ
Iэгуаор къэлэпчъэлутым къыфэ-
убытын ыльэкIынэу щытыгъэп.

Зэнэкъокъухэм ясудья шъхъа-
Iэу Пэнэшъу Мыхъамодэ зэри-
лбытэрэмкIэ, судьяхэм якыых-
хын мэхъэнэ гъэнэфагъэ раты.
Шэуджэн Хъсанбий, Вадим Ма-
нашировым, Максим Васильчен-
кэм, нэмыкI судьяхэм ешIэгъухэр
дэгъоу зэрэщэх.

ЯтIонэрэ купыр

ЕшIэгъумэ якIэхухэм футбо-
лыр зышIогъэшIэгъонхэр ащы-
тэгъэгъуазэх.

«Газпром» — УВД — 1:2,
«Джокер» — «Спортмастер-
2» — 3:3, «Картонтарэр» —
«Дизайн» — 7:8, «Тульскэр»
— «Звезда» — 0:2, МГТТК —
«Улап» — 2:2, «Кавказ» —
«Квант» — 3:2.

Зичэзыу ешIэгъухэр шэкогъум
и 27 — 28-м яIэштых.

НэкIубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий

